VÕRU VALLA Teataja

Nr 8 (170) September 2021

Kodukaunistajad on suunanäitajaks

Konkursil "Võru valla 2021 kaunis kodu" osalenud kodude omanikud, Võru vallavolikogu ja vallavalitsuse liikmed ning kodusid hinnanud Võru vallavolikogu maaelukomisjon tunnustussündmusel.

Aare ja Liivia Juhkam oma koduõel Vastseliinas. Fotod: Birgit Pettai

18. augustil tunnustas Võru vald konkursi „Võru valla 2021 kaunis kodu" osalenud kodusid. Tänavu esitati konkursile kokku 15 Võru valla kaunist kodu.

Tunnustused anti välja neljas kategoorias:

• õuealaga elamud ja suvilad tiheasustusalal – Liivia ja Aare Juhkami kodu Vastseliina alevikus aadressil Võidu 1c;
• õuealaga talud ja majad hajaasustusalal – perekond Kala kodu Avve talus Voki külas;
• õuealaga sotsiaal-, äri- ja tootmisobjektid – Hämsaare puhketalu Meegomäe külas. Esindaja: Ulvi Parksepp;
• õuealaga korter- ja ridaelamud – Tsäpsi elamu Viitka külas. Esindaja: Esta Kaljumäe.

Eriauhindu anti välja neli:
• ajalooliste väärtuste säilitamine – Maia ja Heinar Lõhmuse kodu Pärna talus Lepassaare külas;
• eriilimeline seltsimaja – Kungla seltsimaja. Esindajad: Ene ja Aare Andrejev.
• loodusliku eripära kasutamine – Kaire Paloveer ja Arvo Kõva kodu Palo talus Voki-Tamme külas;
• maalähedane talu – Madis Laivi kodu Laiva talus Pässa külas.

Tänukirjad ja vimpli said teisedki konkursil „Võru valla 2021 kaunis kodu" osalejad:
• Kaia Troska ja Anne Tolga kodu aadressil Karikakra 25, Kose alevik;
• Parksepa alevikus asuv Männi tänava 2 kortermaja. Esindaja Eleri Eelmets;
• Egne ja Marko Krillo kodu Kohvi talus Liivamäe külas;
• Galina Rehkli kodu Valli talus Kurenurme külas;
• Meelis Tammsalu ja Kairi Rebase kodu Vahete talus Kärgula külas;
• Ruta ja Marek Taalfeldi kodu Orupõllu talus Lauga külas;
• Eve ja Kuldar Jõgeva kodu Lätti talus Puusepa külas.

18. augustil toimunud kaunite kodude tunnustamisüritusel andsid auhinnad ja tänukirjad üle Võru vallavolikogu esimees Georg Ruuda, maaelukomisjoni ja kaunite kodude konkursi komisjoni esimees Ilmar Ploom ning Võru abivallavanem Piret Otsatalu.

"Ma arvan, et te nõustute minuga, et nii palju heakorrastatud talusid ja ühepereelamuid, nagu on Lõuna-Eestis, kohtab mujal Eestimaal vähem. Tallinn-Tartu maantee ääres on tunduvalt vähem ilusaid elamisi, kui meil siin Võrumaal iga nurga peal on," sõnas Võru vallavolikogu esimees Georg Ruuda tunnustusüritusel peetud kõnes. "Kodukaunistamine – see on aastatepikkune ettevõtmine, oma töö vilju te näete alles aastate pärast. Ilmselt ei tee keegi teist seda selepärast, et ükskord aastas kuhugi vastuvõtule saada. Suurim tasu on siis, kui pärast mõnusat sauna istute oma koduaias ja naudite oma loodut. Tänan teid kõiki – te olete suunanäitajaks nendele, kes alles veel mõtlevad. Kui üldse nuriseda, siis kuidagi ei taha veel hoogu sisse saada kortermajade ümbruste kaunistamine, kuid on ka seal tublisid maju. Veel riivavad silma meil nõukogudeaegsed põllumajandushooned, nendega tegeletakse, aga see võtab aega," rääkis Ruuda.

Kauneid kodusid sai tunnustamisele esitada maikuus. 12. juulil külastas Võru valla maaelukomisjon konkursile esitatud kodusid ning 2. augustil valis komisjon välja konkursi parimad.

Kodude tunnustamisüritus toimus Orava piirkonnas Kõvera külas asuva Päikeseranna puhkemaja juures. Päikeseranna puhkemaja pälvis 2020. aasta Võru vallas kauni kodu tiitli äriobjektide kategoorias.

8. septembril tunnustas Võrumaa arenduskeskus Võru maakonna-kauneid kodusid. Tunnustusüritus toimus Võru maakonna „Eesti kaunis kodu 2021" konkursi võitjate Liivia ja Aare Juhkami koduaias Vastseliina alevikus. Perekond Juhkami kodu esitati ühtlasi ka Eesti Kodukaunistamise Ühendusele, kes koordineerib rahvuslikku programmi „Eesti kaunis kodu".

Lisaks said maakondlikul tunnustamisel tänukirjad Egne ja Marko Krillo Kohvi talus Liivamäe külas asuv kodu ning Varese külas asuv osaühing Osula Graanul.

Täname neid, kes märkasid ja esitasid kauneid kodusid konkursile!

Birgit Pettai
avalike suhete spetsialist

Ajalooõpetajad kohtusid Võrumaal

Eesti ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse selts (EAÜS) koondab ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajaid. Igal aastal korraldavad ühe maakonna õpetajad kolmepäevase suvekooli, mille eesmärgiks on tutvustada uusi ja huvitavaid paiku kodupaigas, uuemaid suundi oma ainevaldkonnas ning jagada kogemusi ja parimaid praktikaid nii Eesti kui välisriikide ainetundjatega. 11.–13. augustil toimunud kokkusaamine tõi Võrumaale 73 ajalooõpetajat üle Eesti.

Suvekool avati 2020. aasta aasta kooli tiitli pälvinud Võru gümnaasiumis. Pärast tutvustavaid sõnavõtte ning lühikesi töötubasid suunduti põgusale linnatuurile. Õhtu jätkus Mooska talus Eda ja Urmas Veeroja suitsusauna lugusid kuulates. Esimene päev lõpetati Toomas Valgu pillimängu saatel.

Seltsiliste teine päev algas legendidest tulvil Vastseliina linnuses, kus sai kuulda värvikaid lugusid keskaegsest linnuseelust. Edasi kulges retk giid Helen Külviku juhtimisel. Luikjärve kindlustalus võttis meid vastu sootska Õie Sarv, kes ehedas seto keeles kohalikku kultuuri, kombeid ning eluolu tutvustas. Järgnevalt tänasime Jumalamäel Pekot, kes vaatamata hommikul kuuldud ehmatavale ilmaennustusele meid igati vihmast säästa püüdis. Vana Jüri seebikojas sai kuulda sootska Silver Hüdsi mõtlemapanevat lugu elu keerdkäikudest ja loomulikult täiendati oma seebivarusid ainulaadse tootevalikuga. Värska külastuskeskuses nautisime ajaloodoktor Andres Seene lühiloengut kindralleitnant Nikolai Reegi vastuolulisest isikust. Õhtu kulminatsiooniks kujunes Säpina küla heinaküünis Taarka pärimusteatri etendust „Petserimaa igatsus" vaadates. Tihe, kuid mõnusas kulgemises möödunud päev Setomaal lõpetati jalutuskäiguga tuledesäras Värska promenaadil.

Viimasel päeval arutati Võrumaa kutsehariduskeskuse kaunis auditooriumis seltsi tegemisi ja metoodikaalast koostööd. Pärnu ajalooõpetaja ja Eesti väitlusseltsi liige Siim Ruul suutis juba üsna väsinud seltsilisi oma haarava esitusega väitlusoskuse kujundamise võtetest oskuslikult köita ning inspireerida. Korraldajad tänavad kõiki osalejaid ning toetajaid. Järgmisel aastal saavad ajalooõpetajad kokku Saaremaal.

Ajalooõpetaja Luikjärve talus Setomaal. Foto: Kaire Nurk

Merike Värs
Kääpa põhikooli ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja ning EAÜS Võrumaa esindaja

Võru vallavalitsuse augustikuu istungitelt

Võru vallavalitsusel toimus augustikuus kolm istungit.

10. augustil toimunud Võru vallavalitsuse istungil:

• Riigihanke „Toiduainete tarne Parksepa keskkoolile september 2021–juuni 2023“ pakkumused tunnistati vastavaks, kvalifitseeriti ning tunnistati edukaks hanke osadele 1-3, 8-13 aktsiaseltsi A.M.F Hulgi pakkumus, osadele 4 ja 7 osaühingu Emeri Kaubanduse pakkumus ning osadele 5 ja 6 aktsiaseltsi Nõo Lihatööstus pakkumus.
• Väikehanke „Kääpa kooli parkla ja bussiooteala laiendus“ edukaks pakkujaks kinnitati osaühing Luts Teenus.
• Anti projekteerimistingimused Kirumpää külas Sika katastriüksusele elamu ehitusprojekti koostamiseks.
• Anti ehitusload Kirikumäe külas Savimäe kinnistule puurkaevu rajamiseks, Kirumpää külas Kirumpää tee 1 kinnistule üksikelamu püstitamiseks, Paloveere külas Kivimäe kinnistule puurkaevu rajamiseks, Kasaritsa külas Tammesoo kinnistule puurkaevu rajamiseks, Kose alevikus Männisalu tee 2//4//5 kinnistule elamu nr 1 püstitamiseks ning Tammsaare külas Valdisoo kinnistule puurkaevu rajamiseks.
• Nõustuti Tootsi külas asuva Jeedase kinnistu koosseisu kuuluva katastriüksuse, Loosu külas asuva Kõrgemäe kinnistu kooseisu kuuluva katastriüksuse, Väimela alevikus asuva Väiso tee 1a kinnistu koosseisu kuuluva katastriüksuse, Hinsa külas asuva Uustalu kinnistu koosseisu kuuluva katastriüksuse, Navi külas asuva Keeni kinnistu koosseisu kuuluva katastriüksuse ning Verijärve külas asuva Lepatriinu tee kinnistu koosseisu kuuluva katastriüksuse jagamisega ning määrati jagamise tulemusel moodustatavatele uutele katastriüksustele nimed ja maa sihtotstarbed.
• Nõustuti Meegomäe külas asuvate Mõlgamäe ja Ede-Mõlgamäe kinnistute koosseisu kuuluvate katastriüksuste piiride muutmisega ning määrati piiride muutmise tulemusel moodustatavatele uutele katastriüksustele nimed ja maa sihtotstarbed.
• Kose alevikus asuva Männisalu tee 2//4//5 katastriüksuse uueks aadressiks määrati Männisalu tee 1//2//3//4.
• Anti nõusolek isikutele neile kuuluva maaüksusega piirneva maatüki liitmiseks ja erastamiseks Kannu külas ja Viitka külas.
• Otsustati seada tähtajatu sundvaldus osaühingu Elektrilevi kasuks Kirumpää külas asuvale Kirumpää tee maaüksusele.
• Toimus arutelu Raiste küla asustusjaotuse muutmise osas ajaloolise Kanariku küla ennistamise eesmärgil ning otsustati suunata teema otsustamiseks volikogu istungile.
• Arutati Valgjärve tänav 6a maaüksuse munitsipaalomandisse andmise küsimust.
• Muudeti toetuse saaja avalduse alusel Võru vallavalitsuse 01.06.2021 korraldusega nr 363 „Hajaasustuse programmi 2021 taotluste rahuldamine“ kinnitatud korralduse lisa (toetuse saajad).
• Kinnitati 2020. ja 2021. aastate hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruanded.
• Otsustati maksta Võru linnavalitsusele sihtotstarbelist toetust summas kuni 20 000 eurot sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus rahastatava projekti “Jäätmete liigiti kogumise võimekuse tõstmine Võru keskkonnajaamas” elluviimisega otseselt seotud kulutuste katteks.
• Võeti vastu korraldused sotsiaaltoetuste määramiseks ja sotsiaaleluruumi üürilepingu pikendamiseks ning ühel juhul üürilepingu lõpetamiseks. Jäeti rahastamata hoolekandeteenuse eest tasumine valla eelarvest.
• Tunnistati kehtetuks Vastseliina vallavalitsuse 14.01.2013 korraldus nr 2-1.2/6 „Sotsiaalmaja koristamisteenuse hinna kehtestamine“.
• Suurendati laste arvu Sõmerpalu lasteaia Lepatriinu rühmades Põnnikesed, Mummukesed ja Täpikesed.
• Kooskõlastati Sõmerpalu lasteaia Lepatriinu koosseis ja palgamäärad alates 16. augustist 2021.
• Kinnitati Võru valla 2021. aasta heakorrakonkursi “Kaunis kodu“ aunimetuse saajad.
• Otsustati sõlmida ühinguga Pikakannu Kooli Areng tasuta avaliku kasutamise leping viieks aastaks Pikakannu seltsimaja, asukohaga Pikakannu küla, Võru vald, Võru maakond, tasuta kasutamiseks alates 1. augustist 2021 kuni 1. augustini 2026 põhikirjaliste eesmärkide elluviimiseks, sh seltsitegevuse, kultuuriürituste, koolituste ja avalike teenuste osutamiseks Pikakannu piirkonnas.
• Otsustati ümber klassifitseerida põhivara bilansiväliseks (vähevääretuslikuks) varaks seisuga 31. juuli 2021.
• Toimus Võru valla eelarvestrateegia 2022–2025 arutelu ning vallavalitsuse pangaarvelduste korralduse arutelu.
• Eraldati vahendeid reservfondist.
• Osula põhikooli taotluse alusel muudeti vallavalitsuse pädevuse piires Osula põhikooli eelarvet.

24. augustil toimunud Võru vallavalitsuse istungil:

• Anti projekteerimistingimused Kakusuu külas Kuustiku töökoda katastriüksusele masinakuuri ehitusprojekti koostamiseks ning Husari külas Savisaarõ kinnistule üksikelamu püstitamiseks.
• Anti ehitusload Meegomäe külas Võrumaa haigla kinnistul asuva haigla peakorpuse hoone 6-B osa ja 8-A osa ümberehitamiseks, Käätso külas Lättemäe kinnistule üksikelamu püstitamiseks, Sika külas Jaama kinnistule puurkaevu rajamiseks, Verijärve külas Veskisalu kinnistul asuva komponentide tsehhi juurdeehitus-laohoone laiendamiseks ja Võrumõisa külas Kaku tee 2 kinnistule üksikelamu püstitamiseks.
• Anti kasutusload Loosi külas Mõisa park kinnistule rajatud madalseikluspargile, Võlsi külas Tamulakalda tänav 9 kinnistule püstitatud elamule, Võlsi külas Kõiviku kinnistule püstitatud elamule, Meegomäe külas Männikumäe tee 7 kinnistul laiendatud ja rekonstrueeritud üksikelamule, Võlsi külas Tamulakalda tänav 5 kinnistule püstitatud üksikelamule ning Meegomäe külas Andsujärve tee 16 kinnistule püstitatud elamule.
• Nõustuti Hargi külas asuva Saksu katastriüksuse, Palometsa külas asuva Pangu katastriüksuse ning Sika külas asuva Jaama katastriüksuse jagamisega ning määrati jagamise tulemusel moodustatavatele uutele katastriüksustele nimed ja maa sihtotstarbed.
• Määrati Mäekülä külas asuva Kastiku katastriüksuse uueks aadressiks Sangamäe.
• Anti nõusolek isikule talle kuuluva maaüksusega piirneva ribakujulise maatüki liitmiseks ja erastamiseks Meegomäe külas.
• Otsustati tagastada isikutele Sõmerpalu külas asuv maaüksus ning määrati antud maaüksusele koha-aadress ja maa sihtotstarve.
• Otsustati seada tasuta ja tähtajatu isiklik kasutusõigus Navi külas asuva Seltsimaja tee L1 katastriüksusele osaühingu Elektrilevi kasuks.
• Otsustati enampakkumise korras elektroonilise oksjonikeskkonna osta.ee kaudu võõrandada osaühingule Vaks kuuluvad sõidukid ja määrati alghinnad alljärgnevalt: 1) sõiduauto Volkswagen Passat Variant, riikliku registreerimismärgiga 094TGP, alghinnaga 150 eurot; 2) veoauto GAZ 3307, riikliku registreerimismärgiga 538SAB, alghinnaga 800 eurot.
Vara võõrandamise korraldab osaühingu Vaks juhatus.
• Kinnitati hajaasustuse programmi 2021. aasta toetuse kasutamise aruanded.
• Nõustuti Osula põhikooli ettepanekuga remontida kooli keskküttekatel ja eraldada selleks vajalikud vahendid summas 1700 eurot vallavalitsuse reservfondist.
• Arutati aktsiaseltsi Võru Vesi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni investeeringute kava aastateks 2022–2026.
• Tutvuti Põlva ja Võru maakonna avalikke liine teenindavate busside väliskujunduse kavandite ideekonkursi töödega ning valiti välja oma lemmikud.
• Arutati Kolepi kooli vilistlaste ettepanekut varjualuse ehitamiseks ning vabatahtlike tunnustamise küsimust.
• Kinnitati Võru valla eestkostetavale kuuluva sõiduauto Volkswagen Golf, riikliku registreerimismärgiga 935BJK, enampakkumise võitjaks pakkumus hinnaga 330 eurot.
• Määrati isikule erakorralist toetust, pikendati sotsiaaleluruumi üürilepingut ning anti volitused sotsiaaltööspetsialistile toimingute tegemiseks eestkostetava nimel.
• Anti luba Vastseliina gümnaasiumile erandjuhul 2021.–2022. õppeaastal suurendada klasside täitumust esimeses klassis kuni 26 õpilaseni, teises klassis 25 õpilaseni, viiendas klassis 25 õpilaseni, kuuendas klassis 28 õpilaseni ning üheksandas klassis 30 õpilaseni. Samuti anti nõusolek pikapäevarühma moodustamiseks 1.–4. klassi õpilastele.
• Anti luba Puiga põhikoolile erandjuhul 2021.–2022. õppeaastal suurendada klassi täitumust kolmandas klassis 28 õpilaseni. Samuti anti nõusolek kolme pikapäevarühma moodustamiseks 1.–4. klassi õpilastele.
• Suurendati laste arvu Vastseliina lasteaia sõimerühmas Tibutare ja lasteaiarühmades Naksikute kamber, Jõmmikute koda ning Pääsupesa.
• Otsustati hüvitada õpilase transpordiks kasutatava isikliku sõiduauto kulud.
• Moodustati eelseisvateks valimisteks kuus valimisjaoskonda alljärgnevalt:
- Valimisjaoskonna nr 1 hääletamisruum asub teisel (reedel) ja esimesel päeval (laupäeval) enne valimispäeva ja valimispäeval (pühapäeval) Lasva rahvamajas aadressil Palo tee 46, Lasva küla, Võru vald, Võru maakond.
- Valimisjaoskonna nr 2 hääletamisruum asub teisel ja esimesel päeval enne valimispäeva ja valimispäeval Orava kultuurimajas aadressil Pargi tee 2, Orava küla, Võru vald, Võru maakond.
- Valimisjaoskonna nr 3 hääletamisruum asub teisel päeval enne valimispäeva Sõmerpalu teenuskeskuses aadressil Kooli tn 1, Sõmerpalu alevik, Võru vald, Võru maakond ning esimesel päeval enne valimispäeva ja valimispäeval Osula põhikoolis aadressil Osula kool, Osula küla, Võru vald, Võru maakond.
- Valimisjaoskonna nr 4 hääletamisruum asub kõigil eelhääletamise päevadel ja valimispäeval Vastseliina rahvamajas aadressil Võidu tn 38, Vastseliina alevik, Võru vald, Võru maakond.
- Valimisjaoskonna nr 5 hääletamisruum asub teisel päeval enne valimispäeva Väimela tervisekeskuses aadressil Matussaare tee 2, Väimela alevik, Võru vald, Võru maakond ning esimesel päeval enne valimispäeva ja valimispäeval Parksepa keskkoolis aadressil Võru tee 4, Parksepa alevik, Võru vald, Võru maakond.
- Valimisjaoskonna nr 6 hääletamisruum asub teisel ja esimesel päeval enne valimispäeva ja valimispäeval Puiga põhikoolis aadressil Järve tn 7, Puiga küla, Võru vald, Võru maakond.
Kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel ja Riigikogu valimistel korraldab väljaspool elukohajärgset valimisringkonda eelhääletamist valimisjaoskond nr 4. Valimisjaoskond nr 4 korraldab hääletamist vajadusel ka asukohas, haiglas ja ööpäevases hoolekandeasutuses. Kodus hääletamist korraldavad valimisjaoskond nr 3 ja valimisjaoskond nr 4.
• Kinnitati Võru vallaraamatukogu direktori ametikoha avaliku konkursi võitjaks Marika Kraani.
• Kehtestati Võru valla 2022. aasta eelarve koostamise ajakava, tingimused ja eelarve esitamise vormid.
• Muudeti vallavalitsuse pädevuse piires Võru valla 2021. aasta eelarvet.
• Arutati Võru valla eelarvestrateegiat aastateks 2022–2025 ning otsustati suunata see volikogule kinnitamiseks.

31. augustil toimunud Võru vallavalitsuse erakorralisel istungil:

• Anti luba Vastseliina gümnaasiumile erandjuhul 2021.-2022. õppeaastal suurendada 3. klassi täitumust 26 õpilaseni.
• Kooskõlastati Vastseliina gümnaasiumi personali koosseis.

Inga Leelanss
vallasekretär
782 1365, 5692 0660

VÕRU VALD

Võru vallal on uus arendusspetsialist

Augusti esimeses pooles alustas Võru vallavalitsuses tööd uus arendusspetsialist, kelleks on 37-aastane Merle Tsirk. Ta on sündinud ja koolis käinud Rõuge vallas, kuid praeguseks hetkeks suurema osa oma elust elanud Võru vallas Navi külas.

Merle Tsirk on omandanud rakendusliku kõrghariduse ärijuhtimise erialal Võrumaa kutsehariduskeskuses ning magistrikraadi majandusarvestuse- ja finantsjuhtimise erialal Eesti maaülikoolis. Eelnevalt on ta töötanud üheksa aastat Võrumaa kutsehariduskeskuse puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskuses Tsenter. Nende aastate jooksul täitis ta seal mitmeid erinevaid rolle: arendusspetsialist, büroojuht ja projektijuht. „Sain sealt hea kogemuse projektide maailmast, mis on väga hea alus selleks, et alustada tööd arendusspetsialistina Võru vallas," rääkis Tsirk.

Varasem kohalikus omavalitsuses töötamise kogemus Tsirgul puudub, mistõttu lubab ta esmalt ennast kurssi viia kogu kohaliku omavalitsuse toimimise hingeeluga ning muidugi kõige sellega, mis parasjagu eelmisel arendusspetsialistil pooleli jäi. „Neid projekte on vallas ikka oluliselt rohkem, kui mul eelmises töökohas oli," märkis uus arendusspetsialist Merle Tsirk. „Kui tööle tulin, heidutas mind esimese asjana pisut see, et minu koordineerida on ka projektid, mis puudutavad Võru valla suuremaid ehitusi, aga kuna Võru vallas on oma professionaalsed ehitusspetsialistid ja hankespetsialist, siis usun, et selles osas ei tohiks probleemi tekkida," on Tsirk optimistlik.

Kõige suurema osa Võru valla arendusspetsialisti tööst hõlmab erinevatele valla projektidele rahastuse otsimine ja nende elluviimine ning valla erinevate toetusprogrammide korraldamine. Esimesed reaalsed tööd, millega Merle Tsirk Võru vallas kohe tegelema hakkab, on näiteks kaasava eelarve rakendamine ning valla arengukava täitmise iga-aastase ülevaate koostamine.

Võru vallavalitsuse arendusspetsialist Merle Tsirk. Foto: Birgit Pettai

„Eks iga uus töökoht ole alguses omamoodi väljakutse, kuid kui asjadega järjest tegelema hakata, siis arvatavasti pole siin midagi ületamatut. Lihtsalt tuleb olla tähelepanelik ning asjad endale selgeks teha," rääkis Võru valla uus arendusspetsialist Merle Tsirk.

Birgit Pettai
avalike suhete spetsialist

Võru vallavalitsus alustab 2021. aasta kaasava eelarve tegevustega

Septembris alustab vallavalitsus Võru valla kaasava eelarve tegevustega, mille raames saavad kõik rahvastikuregistri andmetel Võru vallas elavad vähemalt 16-aastased isikud esitada ideid järgmisel aastal 20 000 euro investeerimiseks.

Kaasav eelarve on protsess, mille käigus elanikke kaasatakse ühel või teisel viisil omavalitsuse rahaasjade üle otsustamisse. Kaasava eelarve raames saavad elanikud välja pakkuda oma ideid investeeringuprojektideks. Ideekorje järel toimub ideede teostatavuse hindamine ja arutelud ettepanekute esitajatega, mille käigus valitakse välja nõuetele vastavad ideed. Seejärel suunatakse need rahvahääletusele. Nii nagu ideede esitamisel, on ka ideede üle hääletamise õigus vähemalt 16-aastastel omavalitsuses sissekirjutust omavatel elanikel. Hääletustulemus on omavalitsusele siduv ning omavalitsusel tuleb korraldada hääletamisel kõige enam toetust leidnud kaasava eelarve idee elluviimine.

Võru vallavalitsus ootab kaasava eelarve ettepanekuid 23. septembrist kuni 14. oktoobrini 2021 vallavalitsuse e-posti aadressile vald@voruvald.ee või tavapostiga aadressile Võrumõisa tee 4, Võru 65605.

Ettepaneku esitamisel tuleb lähtuda sellest, et idee on reaalselt teostatav – ajaline, rahaline, tehniline ja õiguslik aspekt. See ei tohi tekitada ebamõistlikke kulusid valla järgnevate aastate eelarvetele. Investeerimisobjekt peab olema Võru vallaga seotud, pakkuma avalikku hüve ning olema avalikus kasutuses. Lisaks tuleb silmas pidada, et kaasava eelarve investeeringuobjekti maksumus on kuni 20 000 eurot ning ideed oleks võimalik realiseerida 2022. aasta jooksul. Võru vallavalitsus ootab ideede esitajatelt aktiivset osalemist kaasava eelarve protsessi erinevates etappides, sh hilisemad arutelud ja ideede tutvustamine. Ettepaneku vorm on kättesaadav Võru vallamajas paberkandjal ja valla kodulehel kaasava eelarve lehel. Ettepanek peab sisaldama:

- esitaja nime, kontakttelefoni ja e-posti aadressi;
- ettepaneku nimetust (kokkuvõttev lause, mis iseloomustab ettepaneku sisu);
- ettepaneku kirjeldust, planeeritavat asukohta, eesmärki ja olulisust Võru vallale;
- sihtrühma kirjeldust;
- idee hinnangulist maksumust;
- muud olulist infot ja ideed
- iseloomustavat materjali (eskiis, joonis, foto jne).

Võru vallavalitsus vaatab laekunud ideed üle, kaasates protsessi ettepanekute esitajad. Aruteludel valitakse välja ideed, mis avaldatakse ka valla kodulehel ning pannakse rahvahääletusele. Lisaks kodulehel avaldatud ideede lühikokkuvõtetele, on ideede autoritel võimalus oma ideed kogukonnale tutvustada selleks korraldatud avalikul infopäeval, mis toimub 28. oktoobril kell 10.00 Võru vallamajas. Rahvahääletus toimub 8.–14. novembrini 2021 elektrooniliselt valla kodulehel või Võru vallavalitsuses kohapeal. Iga rahvahääletusel osalev isik saab hääletada ühe meelepärase idee poolt. Enim hääli saanud idee viib Võru vallavalitsus ellu.

Rohkem infot Võru valla kaasava eelarve kohta, sh Võru valla kaasava eelarve menetlemise kord ning ettepaneku vorm, on kättesaadavad Võru valla kodulehel https://voruvald.kovtp.ee/kaasav-eelarve

Merle Tsirk
arendusspetsialist ja kaasava eelarve kontaktisik
782 1371, 524 5631
merle.tsirk@voruvald.ee

Kaasav eelarve annab võimaluse mõjutada ümbritsevat eluolu, elavdab kodanikuaktiivsust ning loob uusi kokkupuutepunkte elanike ja ametnike vahel, olles heaks platvormiks kogukondi edendavate ideede esilekerkimiseks.

Võru vallavolikogu augustikuu istungilt

Võru vallavolikogu augustikuu istung toimus 11. augustil vallamajas.

Järgnevalt volikogu tehtud otsustest:

• Anti luba Võru vallavalitsusele rentida aktsiaseltsile Johnny kuuluvaid ruume (Kose alevik, Kose tee 11 asuv kauplus-kohvik/ärihoone teine korrus), hinnaga 3,30 eurot/m2 (rendihind sisaldab käibemaksu) ja tähtajaga kaks aastat. Rendihinnale lisandub halduskulu summas 60 eurot/kuus ning vee-, kanalisatsiooni- ja elektrikulu. Ruumid renditakse Kose, Puiga, Meegomäe piirkonna noorte tegevuse korraldamiseks ja läbiviimiseks noortekeskuse eesmärgil.

• Võeti vastu Metsajaani katastriüksuse detailplaneering ning suunati see avalikule väljapanekule.

• Otsustati seada tasuta ja tähtajatu reaalservituut Võru valla omandis olevale Torni tee 9 kinnistule Torni tee 11 kinnistu kasuks.

• Otsustati võõrandada kirjaliku enampakkumise korras Võru vallale kuuluv hoonestatud kinnistu asukohaga Torni tee 9, Lasva küla alghinnaga 65 000 eurot.

• Otsustati esitada osaühingule Elektrilevi taotlus elektri liitumispunktis, milles on Võru vallal sõlmitud võrguleping tarbimiskoha aadressiga Torni tee 16/3, Lasva küla, 100 A peakaitse jagamiseks 2x50 A ning peale peakaitse jagamist muuta võrgulepingut selliselt, et Võru vallale jääks liitumine peakaitse suurusega 50 A. Ühtlasi otsustati seada kinnistule asukohaga Torni tee 14, Lasva küla, tasuta tähtajatu reaalservituut kinnistute registriosa numbritega 2185241 (mille koosseisu kuulub katastriüksus asukohaga Torni tee 12, Lasva küla katastriüksuse tunnusega 38902:002:0064) ja 14838550 (mille koosseisu kuulub katastriüksus asukohaga Torni tee 16/3, Lasva küla katastriüksuse tunnusega 38901:001:0445) igakordse omaniku kasuks. Reaalservituudi sisuks on kinnistute kinnistusraamatu registriosa numbritega 2185241 ja 14838550 elektripaigaldise toiteks kasutatavate ühenduskaablite omamine, remontimine ja majandamine.

• Anti nõusolek vallavalitsusele valla kasuks isikliku kasutusõiguse seadmiseks Eesti Vabariigi Raudteega, millega kaasneb rahaliselt hinnatava kohustuse võtmine üle eelarveaasta ehk Sõmerpalu raudteejaama ülesõidu hoolduskohustus.

Lõpetuseks tegi Võru vallavalitsuse finantsosakonna juhataja Jaano Uibo ülevaate Võru valla 2021. aasta eelarve esimese poolaasta täitmisest.

Inga Leelanss
vallasekretär
782 1365, 5692 0660

Tunnusta sädeinimesi!

Võru vallavalitsus kuulutas juulis välja sädeinimeste tunnustamiseks konkursi, mille ettepanekuid ootasime 1. augustiks. Kuna ettepanekuid laekus vähe, pikendame tunnustamiseks esitatavat tähtaega 17. septembrini 2021. Sädeinimeste tunnustamine toimub novembris.

Sädeinimeste tunnustamise eesmärgiks on väärtustada üksikisikuid, meeskondi ja organisatsioone, kes oma tegevusega on oluliselt kaasa aidanud valla arengule.

Tunnustused antakse välja järgmistes valdkondades:

1. Kultuurivaldkonna tunnustused:
- aasta kultuuriline algatus;
- aasta unikaalne looja;
- aasta edukas esineja;
- aasta kultuurielu kirgastaja; aasta kultuuritoetaja;
- aasta pärandikandja ja -hoidja.

2. Noorsootöövaldkonna tunnustused:
- aasta noorsootöötaja;
- aasta noor;
- aasta noorsootöö sündmus;
- aasta vabatahtlik noorsootöös;
- aasta noortekeskus.

3. Spordivaldkonna tunnustused:
- aasta spordisõber;
- aasta spordihing;
- aasta sporditegu;
- aasta terviseedendaja.

4. Kogukonna valdkonna tunnustused:
- aasta küla;
- kogukonna tegu.

Kandidaadi tunnustamise ettepanekus on märgitud:
- kandidaadi ees- ja perekonnanimi/organisatsiooni nimi;
- taotletav tunnustus;
- kandidaadi ja tema tegevuse lühitutvustus;
- ettepaneku esitaja ees- ja perekonnanimi ja kontaktandmed.

Ettepanekud tunnustamiseks tuleb esitada e-posti aadressil vald@voruvald.ee või saata/tuua Võrumõisa tee 4a, Võru, märgusõna „tunnustamine".

Täpsem info on leitav Võru valla kodulehel: valdkonnad – kultuur ja sport – sündmused – sädeinimeste tunnustamine.

Maarika Rosenberg
kultuurispetsialist

Vaata enne KOV valimisi oma rahvastikuregistri andmed üle!

Siseministeerium soovitab inimestel enne kohaliku omavalitsuse volikogu valimisi oma elukohaandmed ja e-posti aadress rahvastikuregistris üle vaadata. See on oluline selleks, et valija saaks hääletada just oma kodukohas sealsete kandidaatide poolt ja et temani jõuaks hääletamisega seotud informatsioon.

Valija kantakse valijate nimekirja ja talle määratakse valimisringkond nende andmete alusel, mis on rahvastikuregistris 17. septembri seisuga. Seetõttu on oluline, et selleks ajaks oleks kõigil õiged elukohaandmed rahvastikuregistris olemas. Kui elukoht on muutunud, saab rahvastikuregistri e-teenuste portaalis rahvastikuregister.ee esitada uue aadressi. Elukohateate võib esitada ka elukohajärgsele valla- või linnavalitsusele kohapeal või saata postiga.

Õiged andmed rahvastikuregistris on olulised ka selleks, et valijani jõuaks valimiste teabeleht, mis saadetakse oktoobri alguses. Teabelehe eesmärk on anda üldist infot hääletamisõiguse kohta. Samuti on lehel märgitud kõigi hääletamisruumide asukohad valimisringkonnas. Need, kel on ametlik @eesti.ee e-posti aadress suunatud või on e-posti aadress rahvastikuregistris, saavad teabelehe e-kirjaga. Nendele, kelle e-posti aadressi teada ei ole, saadetakse teabeleht paberil. Teabeleht jõuab valijateni hiljemalt 7. oktoobril.

Kohalikel valimistel saavad oma hääle anda kõik Eestis elavad vähemalt 16aastased Eesti kodanikud, muude EL-i liikmesriikide kodanikud ning siin pikaajalise elaniku elamisloa või alalise elamisõiguse alusel elavad EL-i mittekuuluvate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud.

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimised toimuvad 17. oktoobril. Valimisnädal algab esmaspäeval, 11. oktoobril ja koosneb kuuest eelhääletamise päevast ning lõpeb pühapäeval, valimispäeval. Eelhääletamise perioodil on võimalik oma hääl anda ka elektrooniliselt.

Marie Kukk
Siseministeeriumi
kommunikatsiooninõunik
612 5228, 5854 4421

Vald korraldab taas eterniidi kogumisringi

Sarnaselt eelmisele aastale korraldab Võru vallavalitsus sel sügisel väikeses mahus tasuta eterniidi kogumisringi. Palume kõigil hoolikalt tutvuda jäätmete vastuvõtutingimustega. Küsimuste korral pöörduge Võru valla keskkonnaspetsialisti Jaanus Tanilsoo poole telefonil 504 9458.

Kuna vastuvõetav eterniidi kogus on väike ja fikseeritud (60 tonni), siis tehakse eelregistreerimine järgnevatel kuupäevadel:

- 23. septembril kella 9st kuni 24. septembrini kella 12ni Võru valla kodulehel;
- 30. septembril kell 9.00–12.00 telefoni teel 504 9458.

Registreerimisel tuleb märkida:
• nimi ja kontaktandmed;
• jäätmetekkekoht (kus eterniit asub);
• Võru valda sissekirjutuse kinnitus;
• eterniidi kogus (maksimaalselt 400 kg);
• vastuvõtukoht (kuhu soovitakse eterniit viia).

Jäätmete üleandmise võimaluse saavad registreerujad ajalise pingerivi põhjal kuni 60 tonni täitumiseni. Eterniidi üleandmise võimaluse saajaid või mittesaajaid teavitatakse.

Eelmise aasta kogemus näitab, et paljud olid eterniidi koguse valesti hinnanud, mistõttu olid suured erinevused registreeritud ja üleantavate koguste vahel. Palume olla sellel aastal hoolikamad ja jääda kõigil etteantud maksimaalkoguse piiridesse.

Vastuvõtmisel toimub täpne kaalumine Umbsaare jäätmejaamas, kus lisakilod on võimalik ära anda kehtiva hinnakirja alusel. Teistes vastuvõtukohtades toimub võimalusel kontrollkaalumine.

Palume arvestada, et:
• kogumisringil kogutakse ainult eterniiti;
• jäätmeid saavad ära anda ainult eelregistreeritud Võru valla elanikud;
• vastu võetav maksimaalne kogus jäätmetekkekoha ehk majapidamise kohta on 400 kilogrammi;
• registreeritud jäätmetekkekohti kontrollitakse valikuliselt.

Vastuvõtukohad on Vastseliina jäätmejaamas, Umbsaare jäätmekeskuses ning vajadusel Lasva, Orava ja Sõmerpalu külas. Vastuvõtukohtades võetakse eterniiti vastu ainult nimekirja alusel.

Eterniidijäätmete kohaletoomine ja laadimine konteinerisse on üleandja kohustus.

Jaanus Tanilsoo
keskkonnaspetsialist

Kääpa raamatukogu raamatusoovitused

Start uuele õppeaastale on antud. Sügis on käes ja pime aeg on taas saabumas - õpilaste õhtud õpikute taga ning vanematel ja vanavanematel jälle rohkem aega toas raamatu lugemiseks. Siit taaskord mõned soovitused lugemiseks. Sel korral annab soovitusi Kääpa raamatukogu. Mina olen siit juba ühe toreda soovituse sügisõhtuteks saanud. Vaata sinagi, mida põnevat lugemiseks leiad:

Tõsist lugemist:
- Alex Schulmani debüütromaan "Ellujääjad";
- Laura Baldini "Maria Montessori. Uue aja õpetaja".

Eesti kirjanduse austajale:
- Rein Raua romaan "Päikesekiri";
- Aita Kivi autobiograafiliste sugemetega romaan "Nähtamatud traagelniidid".

Ajaloohuvilisele:
- Andris Akmentinši romaan "Õpetajad".

Musta huumori austajale:
- Jonas Jonassoni vaimukas romaan "Kättemaks on magus A/S".

Luulesõbrale:
- Andrus Kasemaa luulekogu "Pipraterake".

Väikematele ettelugemiseks ja suurematele nautimiseks:
- Piret Pääri rahvajuttudega kogumik "Õnneliku inimese särk".

Kõiki neid ja ka teisi põnevaid raamatuid saad laenutada Kääpa raamatukogust. Kindlasti tasub järgi uurida ka oma lähimast raamatukogust, kas seal mõnda sulle siit huvipakkuvat raamatut leidub. Samuti saab raamatusoovitustega tutvuda Võru Valla Teataja eelmistest numbritest.

Birgit Pettai
avalike suhete spetsialist

Võimalused COVID-19 vastu vaktsineerimiseks

Vaktsineerimiseks on avatud või avanemas erinevaid võimalusi, muuhulgas vaktsineerimine kodus ja eelneva registreerimiseta. Üldist infot vaktsineerimise ja vaktsineermisaegade registreerimise kohta saab internetist: Lähen vaktsineerima – vaktsineeri.ee.

Vaktsineerimise kabinet Lõuna-Eesti Haiglas

Lõuna-Eesti haiglas Meegomäel on vaktsineerimiskabinet avatud pühapäevast neljapäevani kella 8.00–16.00, sealhulgas üks nädalavahetuse päev. Hommikupoolikul vaktsineeritakse digiregistratuuri kaudu registreeritud inimesi ning pühapäevast neljapäevani kella 13.00–15.00 on võimalik vaktsineerima tulla etteregistreerimiseta.

Lõuna-Eesti Haigla vaktsineerimiskabineti vastuvõtuajad ning kasutatavad vaktsiinid septembrikuus on järgmised:

- Pfizeriga vaktsineeritakse eelregistreerimata 9., 14., 15., 16., 21., 22., 29. ja 30. septembril;
- Modernaga 12., 13., 19., 20., 23., 26., 27. ja 28. septembril.

Vaktsineeri Võru Kagukeskuse Südameapteegis

Vaktsineerida saab ka apteekides – Võru Kagukeskuse Südameapteegis eelnevalt registreerides. Lisainfo ja aegade broneerimine nende kodulehel: UUS! Covid-19 vastane vaktsineerimine (sudameapteek.ee).

Vaktsineeri kodus!

Kõik Võrumaa elanikud, kes soovivad lasta ennast COVID-19 vastu vaktsineerida kodus, saavad selle soovi korral tellida. Selleks palume oma vajadusest ja soovist teavitada oma elukohajärgset omavalitsuse sotsiaalosakonda. Registreerimisel on vajalik inimese isikukood.

Kodus vaktsineeritakse neid kliente, kellel puudub võimekus ise vaktsineerima minna. Vaktsineeritakse ka nende klientide hooldajaid ja/või pereliikmeid. Vaktsineerimine toimub Jansseni vaktsiiniga ühekordselt kliendi omas kodus. Vaktsineerimist teostab koduõde Riia Palm.

Lisaks on võimalik vaktsineerida vaktsineerimisbussides üle Võrumaa.

Jooksvat infot jälgi Võru valla kodulehelt!

Merilyn Viin
Võru maakonna vaktsineerimise
koordinaator
5309 1046

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond
Eesti tuleviku heaks
VÕLUVÕRU Võrumaa Rahvaülikool
PÕLVAMAA RAHVAÜLIKOOL

MTÜ Võluvõru- Võrumaa Rahvaülikool

Vanemaealiste tööhõivevõime suurendamine Võru ja Põlva maakonnas

Võru, Räpina mnt 12
Võru III grupp
6.10- 30.11.2021

KAVA:
- **Mina ja minu suhe iseenda ja teistega**
  6.- 7. oktoober ja 13.- 14. oktoober 2021/ 24 AK tundi
- **Mina, minu majandus- ja rahateaduslikkus**
  15. oktoober 2021/ 6 AK tundi
- **Mina, minu suhe töömaailmaga**
  20.- 21. oktoober ja 27.- 28. oktoober 2021/ 24 AK tundi
- **Minu tööotsingud**
  29. oktoober 2021/ 6 AK tundi
- **Mina, minu arvuti ja digimaailm**
  3.- 4. november ja 11. november 2021/ 18 AK tundi

Lisaks:
- Kohtumised ettevõtjate ja/või inspireerivate inimestega, karjäärinõustamine, võlanõustamine, arvutitugi, sotsiaalne nõustamine, ettevõtlusnõustamine, tugi tööle asumisel.

Osaleda saavad 55 aastased ja vanemad ilma tööta ja õpinguteta inimesed. Kui Sina ise ei kuulu sihtrühma, siis palun jaga infot neile, kellele võiks osalemine kasuks tulla!

Info projekti ja gruppide kohta Helle Kivi/projektijuhtilt tel 5853 1062 või helle@voluvoru.eu
REGISTREERIMINE III gruppi:
koolitused@voluvoru.eu või tel 5853 1062 (Võru);
polvamaapry@gmail.com või tel 528 9151 (Põlva).
Põlvas alustab III grupp 4.10.2021

Tere kool!

Alanud on 2021.-2022. õppeaasta. Tänavu alustas kooliteed ligi 14 000 esimese klassi õpilast üle Eesti. Võru valla kuues koolis alustas kooliteed 89 õpilast, mida on veidi vähem, kui mullu, mil esimestesse klassidesse astus kokku 108 õpilast.

Kooliaasta esimene päev on väga oluline ja meeldejääv päev meile kõigile, eriti just esimesse klassi astujatele, kellele kõik on uus ja esmakordne. Start on õppeaastale antud – ees ootab 175 koolipäeva!

Osula põhikooli 1. klass ja klassijuhataja Anneli Jõeloo. Foto: Birgit Pettai

Uus õppeaasta Võru valla koolides

Kui mullu oli Võru valla üldhariduskoolides õpilasi kokku 1117, siis tänavu õpib Võru valla koolides 1092 õpilast.

Puiga põhikooli 1. klassi läks tänavu 14 õpilast. 1. klassi klassijuhataja on Anneli Orion. Hetkeseisuga on kooli õpilaste nimekirjas 182 õpilast. Uueks õpetajaks koolis on eesti keele ja kirjanduse õpetaja Maarika Kaldmäe.

Koos Kääpa põhikooli 1. klassiga alustas Kääpa põhikoolis ka uus direktor, kelleks on Tarmo Tammes. Kääpa põhikooli esimeses klassis alustas kooliteed 14 õpilast, klassijuhataja on Ere Rekker-Mägi. Õpilasi Kääpa põhikoolis on kokku 161. Uuest õppeaastast on koolis lisaks direktorile ka uus kehalise kasvatuse õpetaja Anette Kasemets ning abiõpetaja Elle Puusepp.

Orava kooli esimesse klassi astus kaks õpilast ja õppeaastat alustas kokku 33 õpilast. Esimese klassi klassijuhataja on Kadri Kivit. Koolis alustasid käesoleval õppeaastal tööd loovusainete õpetaja Helen Atspool, kehalise kasvatuse õpetaja Sirli Hanni, huvijuht Anete Sammler ja sotsiaalpedagoog Reelika Kalder.

Osula põhikoolis alustas 1. klassis kooliteed 18 õpilast, klassijuhatajaks on Anneli Jõeloo. Õpilaste arv uuel õppeaastal on 138. Osula õpetajate meeskond pole muutunud, kuid mitmed nende hulgast on Osula põhikoolis töötanud aastakümneid. Nii tänati näiteks õppejuht Marianne Kanepit, kes on korraldanud õppetööd Osula koolis juba 35 aastat. Tiiu Uljas on hoolitsenud maja korrashoiu eest 30 aastat, Laine Värnik on klassiõpetajana töötanud 20 aastat, Kristi Serv on Osula koolis töötanud 15 aastat ning olnud selle aja jooksul nii klassiõpetaja kui ka eripedagoog. Kristelle Terve on kümme aastat Osula kooli sekretärina töötanud ning Merle Konnula sama kaua hoolitsenud kooli territooriumi korrashoiu eest. Viies tööaasta Osula põhikoolis täitus tüdrukute käsitööpetajal Krista Hütsi.

“Pühendu, süvene, sukeldu õpitavasse, ole teadmisehimuline. Pea meeles, et kõige jaoks on täpselt nii palju aega, kui sa ise selle jaoks aega võtad,” ütles Osula põhikooli direktor Anti Ossis avaaktusel oma õpilastele.

Parksepa keskkooli esimesse klassi läks 16 õpilast. Nende klassijuhatajaks on Liia Luik. Sel õppeaastal alustas koolis üks kümnes klass 28 õpilasega. Klassijuhatajaid on neil aga kaks – Hille Saarepuu ja Ilmar Kesselmann. Uueks õpetajaks põhikooliosas on muusikaõpetaja Endla Kersman. Lapsehoolduspuhkuselt naases huvijuht Airi Pütsep. Õpilasi sel õppeaastal on Parksepa keskkoolis kokku 304.

Kõige rohkem õpilasi läks tänavu Vastseliina gümnaasiumi 1. klassi. Üle kooliläve astus 25 õpilast, kelle klassijuhatajaks sai Kertu Torn. Kümnendasse klassi läks 16 õpilast. Nende klassijuhatajaks on Ülle Orhidejeva. Kooli õpilaste arv alates käesolevast õppeaastast on 274. Uuteks õpetajateks Vastseliina gümnaasiumis on vene keel õpetaja Maaja Glaser, inglise keele õpetaja Siiri Laur, töö- ja tehnoloogiaõpetuse õpetaja Taavi Mölder ning geograafia- ja bioloogiaõpetaja Sander Tuul. Valikaineid gümnaasiumiastmes hakkab õpetama Annika Laanpere.

Uuel õppeaastal tervitasid Vastseliina gümnaasiumit abivallavanem Juris Juhansoo, Parksepa keskkooli vallavanem Kalmer Puusepp, Kääpa põhikooli abivallavanem Piret Otsatalu, Orava kooli haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Siiri Konksi ning Puiga ja Osula põhikoole Võru vallavolikogu esimees Georg Ruuda.

Alanud õppeaasta Võru valla lasteaedades

Lasva lasteaias Pargihaldjas on uuel õppeaastal lapsi 61. Uuteks töötajateks on õpetaja Regina Koll ja kokk Maie Pokk.

Väimela lasteaias alustab uuel õppeaastal viis rühma koos 80 lapsega. Uusi töötajaid on kaks: kokk Sirje Oeselg ja lasteaiaõpetaja Kristiina Traks. Uus on ka ühe lapse tugiisik, kelleks on Esti Prükk.

Käesolevast õppeaastast on Sõmerpalu lasteaias kolmes rühmas kokku 64 last. Uute töötajatena liitusid meeskonnaga õpetaja Mirvet Kulberg, abiõpetaja Krista Vähi ja õpetaja abi Sigrid Plakso. Endiselt otsitakse oma meeskonda eripedagoogi.

Puiga lasteaias Siilike on sel õppeaastal lapsi kokku 88. Uueks õpetajaks on Maarika Märdimäe. Vastseliina lasteaias on kokku 74 last. Orava lasteaias on käesoleval õppeaastal 12 last. Parksepa lasteaias on 2021.-2022. õppeaastast nimekirjas 51 last.

Head õpilased ja loomulikult meie esimesse klassi astujad – soovime, et püstitatud eesmärgid täituksid ja õppetöö läheks ladusalt. Õpetajatele soovime tugevat närvi, rahulikku meelt ning vastupidavust sellel keerulisel ajal.

Birgit Pettai
avalike suhete spetsialist

Õpilastranspordi korraldusest Võru vallas

Paljud Võru valla õpilased elavad hajaasustuse piirkonnas ning kooli ja tagasi koju saavad õpilased ühistransporti kasutades, valla korraldatud õpilasliinidega või toovad vanemad lapse kooli ja sõidutavad peale koolipäeva lõppu lapse huviringidesse ning koju tagasi. Viimast varianti kasutatakse mugavusest, aga mõnel juhul pole ka teist võimalust.

Võru vallavalitsuse poolt on 2021.–2022. õppeaastal korraldatud Osula põhikoolis kaks õpilasliini, Parksepa keskkoolis kaks, Puiga põhikoolis kaks, Kääpa põhikoolis üks, Vastseliina gümnaasiumis üks bussiliin ning Orava koolis saavad õpilased kooli kasutades ühistranspordiliine. Koostöös koolidega on koostatud õpilasliinide marsruudid ning sõiduplaanid avalikustatakse Võru valla ja koolide veebilehtedel.

Valla põhikoolide õpilastel ja nendel Võru valla sissekirjutust omavatel ning mõne teise omavalitsuse koolis käivatel õpilastel, kellel pole võimalik sõita õpilasliinidel või sooduskaardiga ühistranspordiliinidel, hüvitatakse õppeperioodil sõit kooli ja tagasi piletite alusel. Gümnaasiumiõpilastele (va riigigümnaasiumiõpilased), kes õpivad väljaspool Võru valda, hüvitatakse õppeperioodil sõidupiletite alusel neli korda kuus sõit kooli ja tagasi. Piletite hüvitamiseks tuleb lapsevanemal esitada vallavalitsusele taotlus ning vallavalitsus hüvitab taotlejale sõidupiletite kulud.

Juhul kui õpilas- või ühistranspordiliine ei ole võimalik kooli jõudmiseks kasutada, esitab lapsevanem vallavalitsusele avalduse, põhjendades isikliku sõiduauto kasutamise vajadust põhikooliõpilase transportimiseks õppeperioodi jooksul kooli ja tagasi. Hüvitis makstakse taotlejale peale aruande esitamist järgmise kuu kümnendaks kuupäevaks. Hüvitise arvestuse aluseks on õppepäevade arv kalendrikuus, õpilase elukoha kaugus koolist ning Võru vallavalituse kehtestatud transpordi arvestuslik kulu.

Võru valla õpilastranspordi korraldamise, soodustuse andmise ning sõidukulude hüvitamise kord, taotluse vorm ning aruande vorm on kättesaadavad valla veebilehelt www.voruvald.ee. Veebilehele sisse logides on võimalik esitada e-taotlus, vallavalitsuse positiivse otsuse korral hiljem ka aruanne.

Ühistransporti kasutades tuleks veel meeles pidada riiklikke Covid-19st tulenevaid piiranguid ja ohutusnõudeid. Ühistranspordis, kaasa arvatud rongis, tuleb kanda maski või katta nina ja suu. Maskikandmise kohustus ei laiene alla 12-aastastele lastele või inimestele, kelle jaoks on kaitsemaski kandmine tervislikel põhjustel või muudel olulistel põhjustel ebamõistlik.

Ohutut liiklemist ja head algavat õppeaastat!

Siiri Konksi
haridus- ja kultuuriosakonna juhataja

Osula põhikooli õppeaasta juhatas sisse õpihuvilaager

17. – 19. augustini toimus Võhandu puhkekeskuses Osula põhikooli õpihuvilaager, kus toredates tegevustes osalesid pea pooled Osula põhikooli 2.–9. klassi õpilastest. Laagri õnnestumisele andsid panuse enamik kooli õpetajatest ning töötajatest. Õpihuvi äratamiseks oli kutsutud lisaks palju juhendajaid ja esinejaid väljastpoolt kooli.

Rahulikumat tegevust pakkus kõigile meisterdamine. Täiendatud said oskused võrkpallis ja OK Võru juhendajate kaasabil proovida orienteerumist. Teise laagripäeva lõpetas hoogne breiktantsu õpituba koos EasyLeg s Crew breikijatega. Tõsisemat mõttetegevust ja elevust pakkusid osalemine robootika, teadusteatri ja pärmiseene võlutrikkide õpitubades. Vajalikke ja elulisi teadmisi jagati Võrumaa Punase Risti, päästeameti ja keskkonnaameti õpitubades. Lapsed käisid tutvumas Lasva veetorn-galeriiga ning said teadmisi Eestis elavate lindude kohta. Tõelist laagritunnet aitasid tekitada laulu- ja tantsuõpitoad, kus omandatu sai õhtul ühiselt ettekantud.

Meelde jäid lustakad teatevõistlused, vanasõnade äratundmise pantomiimid, Aare Pai musitseerimine, kohtumine lastekirjaniku ja tõlkija Anti Saarega ning tantsimine oma kooli diskoriga. Loomulikult oli väga tore ka pärast suvevaheaega kohtuda ja suhelda oma klassi- ja koolikaaslastega.

Osula põhikooli õpihuvilaager Võhandu puhekeskuses. Foto: Tiina Männe

Laagri jooksul laste täidetud töölehtedelt võis välja lugeda, et see ettevõtmine läks igati korda!

Rebeka Käär
7. klassi klassijuhataja

Vastseliina linnuserahva suvi möödus tegusalt

Eesti idapiiri läheduses asuv Vastseliina asum on paik, mille külastamiseks saab seada väga mitmeid erinevaid eesmärke. Üks nendest oleks kindlasti Vana-Vastseliina külas paikneva 14. sajandist pärineva Vastseliina piiskopilinnuse varemete, palverännumaja ja kabelite külastamine.

Kompleksi haldamiseks on loodud Vastseliina Piiskopilinnuse Sihtasutus, mille peamiseks eesmärgiks on kujundada linnusealast kohaliku identiteedi säilitamiseks ning paikkonna kultuuriloo talletamiseks atraktiivne keskaegne elamuskeskus, kus juba praegu korraldatakse ka erinevaid üritusi: teemapäevi, kontserte, pulmarituaale jne. Eeltoodud tegevustega on aga kindlasti võimalik tuua siinsele riigi äärealale senisest rohkem turiste, mis omakorda aitab elavdada kohalikku (kultuuri)elu ning annab võimaluse luua uusi töökohti. Siinkohal on kõnekaks näiteks fakt, et suviti jagub linnuses (hooaja)tööd kuni 15 inimesele, kellest julgelt üle poolte tulevad suveks tööle juba mitmendat aastat.

Kuidas siis linnuserahval sel aastal läinud on?

Talvisel hooajal, mil piirangute tõttu ei saanud me korraldada oma traditsioonilisi ettevõtmisi ning seega ka võõrustada turismigruppe ja elamuskeskuse külastajaid, valmistusime suviseks turismihooajaks:

Tänavu avati linnuse jalamil rüütlirada. Foto: Rain Traagel

Linnuserahva tegevusi ja arengut on tunnustatud mitmel tasandil:

- Vastseliina piiskopilinnuse palverändurite maja – Arhitektide Liidu arhitekti aastapreemia 2018 võitja;

- Vastseliina piiskopilinnuse kabeli ja linnuseala väliala – Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapreemia laureaat 2020 avaliku ruumi kategoorias.

• Kevadel avasime peamaja esimesel korrusel uue keskajateemalise ihuhädade ekspositsiooni ning hoone teisel korrusel Ago Ruusi koostatud fotonäituse „Vanad varemed“.

• Jätkates iga-aastast traditsiooni, on sel aastal palverännumajas eksponeeritud Tallinna kunstniku Anatoli Strahhovi maalide näitus „Illusioon“.

• Tänu Võru valla ja Võrumaa partnerluskogu toetusele avasime suve hakul linnuse jalamile rajatud mänguväljaku ehk rüütliraja, mille on projekteerinud osaühing Tarkowood. See on ehitatud meie linnuse eripära arvestades. Mänguväljaku ametlik avamine toimus juunis linnusealal toimunud väikesel kaubapäeval.

• Suve algusest hakkasime pakkuma majutusteenust. Selleks sisustasime peamaja teisele korrusele maja ajalooga sobituvat kaks magamiskambrit: kahetoalise Talurahva kambri ja kolmekohalise Mõisniku kambri. Tänavu suvel on olnud need toad ööbijate poolt aktiivselt kasutuses ja oleme saanud hulgaliselt positiivset tagasisidet.

• Sel suvel korraldasime linnuse välialal kaks traditsioonilist kontserti: juulis linnuse õhtumuusika, kus musitseeris ansambel The Ilves Sisters ning augusti lõpus tulede öö kontsert, kus esitasid oma muusikat Hendrik Sal-Saller ja Erko Laurimaa.

On aga ka tegemisi, mis jätkusid ning soovime neid jätkata ka piirangute tingimustes:

• Osaühing Rändmeister jätkab linnuse kagutorni konserveerimist. Sel aastal teostatakse töid ligikaudu 80 000 euro eest. Tööd toimuvad muinsuskaitseameti ja Võru valla toetusel.

• Koostöös Pirita kloostri sõpradega tegeleme Eesti palverännutee edasiarendamisega (www.palverand.ee).

• Kindlasti püüame jätkata seni hästi toiminud traditsiooni, mille kohaselt pakume Võru valla haridus- ja lasteasutustele soodsamalt erinevaid teenuseid. Valla koolide seitsmendate klasside õpilastele, kelle õppekavas on keskaeg, pakume tasuta elamuskeskuse külastust ja ekskursiooni. Kõikidele teistele aga kompleksi külastusvõimalust 50%-lise soodustusega.

• Püüame võimalikke piiranguid arvestades jätkata linnuse välikabelis toimuvate jõulumissade ning ka muude teemakohaste sündmuste, nagu firmapidude, sünnipäevade jm korraldamisega.

• Kahjuks aga ei ole sihtasutus saanud kaks viimast suve piirangute tõttu korraldada traditsioonilist maarahva laata, mis on aastaid olnud üks Võrumaa ja Vastseliina piirkonna suurimaid ja oodatumaid suve suursündmusi. Peame korraldusmeeskonnaga mõttetalguid, kuidas tuleval aastal ka võimalike piirangute tingimustes laata korraldada.

Linnuserahva poolt on tööd tehtud ja plaane peetud ikka kogu hinge- ja südamega. Kõiki eelnevaid ja eesootavaid tegemisi oleme saanud ja saame korraldada tänu meie oma tublidele linnuse õukonnaliikmetele ja toetajatele.

Linnuserahvas tänab suurepärase koostöö ja abi eest kõiki nii üksikisikuid kui ka asutusi, eelkõige aga Võru valda ja vallavolikogu, Vastseliina Teisipäevaklubi, muinsuskaitseametit ning kõiki linnuse külastajaid.

Uute kohtumiseni Vastseliina piiskopilinnuses!

Ivar Traagel
linnuserahva nimel

Foorumteatri laagris pandi rõhku tunnetusele

Võru valla noorte foorumteatri laager toimus 28. juunist kuni 1. juulini Sulbi külas Roosu talu vabaajakeskuses.

Kui mullu oli foorumteatri laagri teemaks keskkonnasäästlikkus, siis seekord oli laager suunatud enesetunnetusele. Pöörasime rohkem tähelepanu loovatele tegevustele, meeskonnatööle, enda ja kaaslastega arvestamisele ning meelele ja tunnetusele. Noorte koosveedetud aeg meeskonnana tegutsedes, meeskonnamänge mängides, jõel kanuutades ning viimasel lõkkeõhtul mõnusalt aega veetes, oli mõnusa ja õdusa koosolemise loomiseks oluline. Kõigi nende tegevuste vahel oli põhirõhk foorumteatri töötoa läbiviimisel. Töötubasid juhendasid Von Glehni teatri noortejuhid Kertu Metsanurm ja Marii Noor.

Foorumteatri töötoa juhendaja Kertu Metsanurm ütles peale laagrit tagasisidena, et kuna laagris oli väga palju erinevas vanuses noori, kellega tegeleda, oli huvitav jälgida, kuidas keegi reageeris, käitus või kaasa tegi. Samas tõi ta välja ka seda, et laagris oli seekord neidki noori, kes eelmisel aastal osalesid ja seetõttu oli näha ka arengut. Need noored teadsid, mis ees ootas. „Tundus, et noored olid huvitatud ja tegid meeleldi koostööd. Tore ja kasulik laager, mida ka edaspidi korraldada. Muidu maailm ei muutu, kui me ise ei muuda. Just noorte arvamuse avaldamine viib edasi, julgus anda oma mõtteid edasi,“ lisas Metsanurm.

Kertu Metsanurme kokkuvõttes väljatoodud noorte enda tagasisidel põhinevat arvamust arvesse võttes, on plaanis korraldada järgmine foorumteatri laager 2022. aasta juuli teises pooles.

Foorumteatri töötoa teine juhendaja Marii Noor tõi välja järgmist: „Väga mitmekesine ja äge laager oli, noored olid aktiivsed ja mõtlesid kaasa. Kahju ainult, et poisse kaasata ei õnnestunud. Mõtlema pani ka Villemi teise päeva tagasiside kiusamise teemal. Midagi, millele mõelda järgmisel aastal.“

Laagri õnnestumise võtab kokku Viljandi kunstikooli saviringi juhendaja Kati Kivja: „Minule tundus, et lastele laagris väga meeldis. Pisara tõi silma see, kui nad andsid kõik tagasisidet laululaval ja kui pilti tegime. Teised kasvatajad/noortejuhid olid väga toredad, oli hea meel tutvuda uute inimestega, kuulda teiste kogemusi ja koos toimetada.“

Võru valla foorumteatri laager Sulbis Roosu vabaajakeskuses. Foto: Gertu Viiask

Laagri korraldajana ja projektijuhina tänan laagri õnnestumise eest kogu meeskonda ja eeskätt Roosu vabaajakeskuse personali ja kokkasid, Võru valda, Viljandi kunstikooli saviringi juhendjat Kati Kivjat, Von Glehni teatri noortejuhte Kertu Metsanurme ja Marii Noort, Orava noorsootöötaja Liina Loosaart, loovtegevuste juhendajat Hille Kala ja noortejuhti Sandra Erikut.

Laagri lõpus noorte enda valmistatud küpsisetort rohkete metsmaasikatega, mida noored ise metsas matkal korjamas käisid, oli vaieldamatult parim kook kõigi arvates!

Gertu Viiask
Võru valla foorumteatri laagri korraldaja

Teade!

18. septembril toimuma pidanud Urvaste kihelkonnapäev on seoses koroonaviiruse levikuga edasi lükatud 2022. aasta juunikuusse.

Pikendatud on ka Urvaste kihelkonna lipukavandi konkursi tähtaega 30. jaanuarini 2022. Täname neid, kes on juba oma lipukavandid esitanud!

Lipukavandi konkursitöö tuleb kinnises ümbrikus tuua/saata posti teel Võrumõisa tee 4 a, Võru linn või saata e-posti aadressile maarika@voruvald.ee.

Lipukavandi konkursi tingimustega saab lähemalt tutvuda Võru valla kodulehel: https://voruvald.kovtp.ee/urvastekihelkonnapaev

Loodame, et järgmise aasta juunikuus õnnestub ka pidu ja konverents viia läbi piirangutevabalt. Täpsem ürituse toimumiskuupäev selgub 2022. aasta jaanuaris.

Kihelkonnapäeva korraldusmeeskond

Kikkasepa talus tähistati rukkimaarjapäeva

Kikkasepa talu maadel asuv Jumalaema Uinumise tsässon on ainus tsässon Vana-Võromaa aladel. Kõik ülejäänud tsässonad asuvad Setomaa territooriumil. Ei maksa siiski unustada, et väike õigeusu külakabel ehk tsässon pole mingi pelgalt Setomaale omane nähtus, vaid neid leidub mujalgi. Lähinaabritest on heaks näiteks nii Soome kui ka Venemaa.

2019. aastal EAÕK metropoliit Stefanuse pühitsetud tsässona templipühal toimus traditsiooniline palveteenistus veepühitsuse, ristikäigu ja ikooni austamisega. Inimeste jaoks, kes kirikuga otseselt seotud ei ole, on see hea võimalus õigeusu tavadest ja kommetest osa saada. Osales pea seitsekümmend inimest nii omast külast ja vallast kui ka naabervaldadest, Viljandist, Tartust, Tallinnast ning isegi Prantsusmaalt.

Tänavuse aasta teemaks oli "Pühadus ja pühad paigad", millest kõneles folklorist Mare Kõiva. Päeva lõpetas pärimusmuusiku Anu Tauli hingekosutav esinemine, mis läks üle spontaanseks tantsupeoks taevast ehtiva topeltvikerkaare all.

Tiina Niitvägi-Hellamaa

Ikooni austamine. Foto: Marko Purge

Valla seeniortantsijad kohtusid Harjumäel

Juulikuu viimasel pühapäeval kogunesid Võru valla seeniortantsijad taas Osula Harjumäele Pühajõe seenioride puhkepäevale.

Kohale olid tulnud Kurenurme Kurõpesa, Lasva Tatsujad, Osula Ummamuudu, Puiga Hõbedane, Võru Meelespea ja Hõbevalge ning külaliskollektiiv Kanepi Päripidi. Sellel aastal liitus osalejate nimekirjaga ka seltskonnatantsurühm Kai Leete vilistlased. Muusikaga kostitas Osula kapell.

Seekord oleme seeniortantsijate üle eriti uhked, sest ühistantsudeks valmistuti olude sunnil interneti vahendusel. Samm-sammu ja video-video haaval edastati osalejatele tantsusammud tantsu „Vana jõgi" õppimiseks ning nüüd Harjumäel kokku saades võisid tantsijad juba uhkelt teatada, et neil on sammud selged ja nad on ühisprooviks ning ühistantsudeks valmis.

Neljandat korda toimuv kokkusaamine meenutas suurt perepidu, alustades lipu heiskamisest ja lõpetades ühistantsudega „Ma ei lääki tämpä kodo" ja „Bai-bai". Hea meel on tõdeda, et seenioridel on alles soov kokku tulla, olla aktiivsed, suhelda ning rõõme jagada.

Korraldamist toetasid kohaliku omaalgatuse programm, Võru vallavalitsus, Parksepa rahvamaja, Võrumaa Pensonäride Ühing ja Osula külaselts. Eraldi täname kõigi osalenud rühmade juhendajaid, kes on enda tantsijaid motiveerinud ning toredat traditsiooni toetanud.

Ain Vaher
Osula külaseltsi juhatuse liige

Võru valla seeniortantsijad Osula Harjumäel. Foto: Tiina Männe

Sel suvel avati Võru vallas kolm pinki

Kevade lõpul saatis Maalehe ajakirjanik Rein Sikk Eesti omavalitsustele päringu valla territooriumil asuvate mälestuspinkide kohta, pakkudes võimalust tutvustada erilisi pinke ja pinkidega seotud erilisi inimesi. Seepeale hakkasime meiegi Võru vallas mälestuspinke kaardistama. Kokku saime kümme pinki. Nendeks on nimelised mälestuspingid August Teppole Loosu külas, Helju Müürsepale Vastseliina alevikus, Arvo Sikale Vastseliina alevikus, Heino Kuusikule Võru vallamaja ees, Samuel Onnole Navi seltsimaja ees, Ludvig Raudsepale Kolepi külas, Jaan Kõivule Kolepi külas ja Laine Villenthalile Lasva külas. Lisaks on avatud pink Parksepa alevikus Võru EPT-le ja Lasvas pink Lasva veetorn-galerii kümnenda ja Lasva järvemuusika 15. sünnipäeva auks.

Kui märkate nüüd, et nimekirjast mõni pink veel puudu on, siis palume võtta ühendust Võru vallavalitsuse avalike suhete spetsialisti Birgit Pettaiga tel 5309 9116, et saaksime nimekirja täiendada.

Sel suvel sai see nimekiri aga juba kolme pingi võrra täiendust.

Helgi Noormets sai nimelise pingi

26. juunil avati Parksepa keskkooli ees nimeline pink Helgi Noormetsale, kes tähistas tänavu 17. jaanuaril oma 90. juubelit. Terve elu muusikaga tegelenud Noormets juhendab siiani ansamblit ja kapelli Vannamuudu. Ta on juhendanud ja saatnud akordionil arvukaid rahvatantsuringe. Samuti on Helgi Noormets Võrumaal õpetajaametit pidanud 33 aastat, andes kehalise kasvatuse tunde. Tema sulest on ilmunud raamat „Võrumaa spordist läbi aegade". Kaasautorina on ta olnud tegev raamatu „Koorilaulu ja puhkpillimuusikaga läbi kolme sajandi" väljaandmisel. Võru vallas on Noormets kuulunud nii vallavolikogusse, eestvedanud kodukaunistamise liikumist kui ka toimetanud Võru valla ajalehte.

Helgi Noormetsa südameasjaks on olnud eakate inimeste heaolu eest seismine. 2003. aastast kuni siiani tegutseb tema organiseeritud reisiklubi, milles osavõtjaid üle saja ning käidud arvukatel välisreisidel. Parksepa alevikus – kohas, millega Noormets on suurema osa oma elust seotud olnud ja kuhu juunis temanimeline pink pandi, on Helgi Noormetsa eestvedamisel loodud ka MTÜ Kodukotus Parksepa.

Helgi Noormets on enamike siiani Võru valda paigaldatud mälestuspinkide organisaatoriks olnud. Nüüd on avatud pink talle endale tekstiga: „Muusika meid ühte seob...Helgi Noormets – tulihingeline õpetaja, ajakirjanik, muusik, rahvatantsurühmade juhendaja ja kogukonnaelu edendaja. Kauaaegne Võru vallavolikogu liige, Võru valla aukodanik ja Võru maakonna vapimärgi omanik."

Helgi Noormets omanimelise pingi avamisel. Foto: Aigar Nagel

Mälestuspink Viitka ja Tsäpsi algkoolide hariduselule

10. juulil toimunud Viitkal viiendal kodukandipäeval avati Viitka endise koolihoone ees mälestuspink pühendusega Tsäpsi algkooli ja Viitka algkooli hariduselule. Tsäpsi algkoolis anti haridust aastatel 1823-1976 ja Viitka algkoolis aastatel 1991-2008. "See pink pole mitte ainult õpetajatele, vaid kõikidele inimestele, kes on seotud nende koolidega," ütles Tiit Lõhmus, kes oli kodukandipäeva üks korraldajatest. Pingi valmistas Ivar Jõgeda Rõugest. Pingi avas Tsäpsi algkooli endine õpilane Aavo Ots trompetilooga "Mu meelen kuldne kodukotus".

2006. aastast alates on Viitkal külaelu edendanud mitmed külavanemad: Tiit Lõhmus, Mihkel Tiigi, Kairi Lepla ja Esta Kaljumäe. Tunnustamaks nende tehtud tööd küla heaks, said ka nemad Viitka päevakeskuse saali omanimelised restaureeritud klapptoolid.

Pink Viitka piirkonna hariduselule. Foto: Anneli Lõhmus

Mälestuspink Eha Järvpõllule

Mõeldes Tsolgo kooli ajaloole, Järvpõldude suguvõsale, kes on andnud suure panuse Tsolgo küla haridusellu ning kooli pikaaegsele juhile Eha Järvpõllule, avati 14. augustil toimunud Tsolgo kandi ja kooli kokkutulekul Eha Järvpõllule mälestuspink.

Eha Järvpõld töötas Tsolgo koolis alates 1956. aastast, alguses õpetajana ning alates 1967. aastast kuni 1999. aastani koolijuhatajana. Pingi avamisel sõna võtnud Eha Järvpõllu esimene lapselaps Merlin Järvpõld ütles oma vanaema meenutuseks järgmist: „Tema oli maasool – selle sõna kõige ehedamas tähenduses ja vajalik sellele kogukonnale aastaid."

Ka rääkis Järvpõld, et pink võib kanda küll tooli funktsiooni, kuid kui sellele lisada ette sõna „kooli", siis saab see tema sõnul hoopis laiema ja tähtsama tähenduse. „Siia koolihoovi üks pink, millel mõtteid korrastada, koguda, meenutada, on kõige sobilikum," lisas Eha Järvpõllu lapselaps Tsolgo endise koolihoone juures pingi avamisel öeldud kõnes.

Eha Järvpõllule pühendatud mälestuspingi idee autoriteks olid Mart ja Enn Järvpõld. Pingi lahenduse leidis Inge Järvpõld ja teostas Ivar Jõgeda. Tahvli valmimise eest vastutas Angela Järvpõld, mälestuspingile kinnitatud tahvli autoriks oli kullasepp Tanel Sakla. Transportis pingi kooli juurde Üllar Ojaveer.

Birgit Pettai
avalike suhete spetsialist

Eha Järvpõllu pingi avamine Tsolgo vana koolimaja juures. Foto: Birgit Pettai

Lasva võrkpallinaiskond tõi Hiiumaa võrkpalliturniirilt karika koju

Hiiumaa võrkpalliturniiril esikoha saavutanud võistkond Lasse mööblipood. Foto: Erakogu

Võru vallas tegutsev MTÜ Lasva Võrkpallinaiskond osales 14. augustil toimunud 64. Hiiumaa võrkpalliturniiril kahe võistkonnaga, tulemuseks esimene ja kuues koht.

Lasva võrkpallinaiskond tegutseb juba üle kahekümne aasta ning viimase kahe aasta jooksul on toimunud põlvkondade vahetumine ning varasemalt klubi vedanud Ande Aagver on teatepulga üle andnud Mariann Tootsile. Mariann püüab võistkonnale leida nii palju mänguaega kui võimalik ja ajapikku on eesmärgiks tõusta mängima ka Eesti harrastusvõrkpalli kõrgemasse liigasse. Umbes aasta tagasi lõi meiega kampa ka Lasva Liimpuidu AS, kes toetab võistkonnaliikmeid, et need võimalikult vähe võistlustega kaasnevate kulutuste pärast muretsema peaksid. Sponsorlusest tulenevalt mängibki naiskond Lasse mööblipoe nime all. Möödunud võrkpallihooajal tundus, et kõik sujub planeeritult ning liigas oldi kindlalt oma alagrupi juhtpositsioonil, kuid kahjuks keelati aasta alguses treeningud ja mängude pidamine ära. Selle võrra oli suurem tahtmine suvisel Hiiumaa turniiril hästi esineda.

Hiiumaa võrkpalliturniir on üle Eesti harrastajate seas tuntud kui pika ajaloo, suure osavõtu ja kõrge tasemega turniir. Osalesime Hiiumaa võrkpalliturniiril juba kolmandat korda, kuid esmakordselt olime võimelised välja panema kaks naiskonda. Kahjuks oli vaktsiinitõendi või negatiivse testi nõude pärast võistkondi mõnevõrra vähem, kui eelnevatel aastatel. Naiskondi osales 15 ja meeskondi 16. Kahel Lasva võrkpallinaiskonda esindaval võistkonnal (Lasse mööblipood ja Lasva Liimpuidu AS) kujunes välja omavaheline nali, mille kohaselt oleksime pidanud üksteise vastu mängima alles finaalis, aga turniiritabel mängis asjalood hoopis nii, et omavahel tuli mõõtu võtta juba veerandfinaalis. Väga pingelise ja põneva veerandfinaali järel pääses tulemusega 2:1 esinelikusse mängima Lasse mööblipood ning Lasva Liimpuidu ASi ootasid ees mängud 5.-8. kohale. Turniiri lõppedes õnnestus Lasva Liimpuidu AS-il saavutada kuues koht ja Lasse mööblipood saavutas turniiril esikoha ning tõi endaga Võrumaale kaasa ka Hiiumaa turniiri karika.

Lasva Liimpuidu ASi koosseisus mängisid Airi Parv, Kerstin Kauksi, Karoliina Kallion, Anna Ulst, Mirtel Kuuse ja Roosmarii Räim. Lasse mööblipood koosseisus mängisid Mariann Toots, Mari Mandel, Liis Kranich, Haide Haring, Ragne Rahuoja ja Hanna-Liisa Ilves.

Lasva võrkpallinaiskond soovib tänada Lasse mööblipoodi, Lasva Liimpuidu ASi ja Võru valda, et aitate meil palli mängus hoida!

Mariann Toots
MTÜ Lasva Võrkpallinaiskond
eestvedaja

Võru spordiveteranid võistlesid Narvas

Juuli viimasel ja augustikuu esimesel kuupäeval toimusid Eesti seeniorispordi- ja spordiveteranide liidu 54. spordimängud Narvas. Kodust (53. spordimängud toimusid Võrus 2020. aastal) triumfi korrata ei õnnestunud, kuid tulemustega võib igati rahule jääda.

Võistkond oli 24 osalejaga seekord kõikide aegade väikseim. Osalesime M35+ võrkpallis, M55+võrkpallis, N35+ korvpallis, petangis ja kergejõustikuski saime punktid kirja. Eks koroona jättis jälje ka teiste võistkondade ridadesse, sest osavõtjate arv oli ka üks viimaste aegade väiksemaid.

Neli võistkonda oli võistlustules, kolm neist tuli koju medalitega. Kuldselt pärjati meie korvpallinaised Tiina Kõva, Eveli Strandson, Kristi Hiiesalu ja Monika Palo. Naised olid väga tublid, ilus mäng oli ja tulemus ka vastav. Kokkuvõttes saime korvpallis tubli teise koha, sest peale Rapla ei suutnud ükski maakond üle ühe võistkonna välja panna. Võistkonda juhendas seekord Meelis Reinberg.

Võrkpall oli oluliselt osavõturohkem. Meie M55+ võrkpallivõistkond saavutas tubli kolmanda koha. Võistkonnas mängisid Rudolf Kauksi, Tarmo Vaher, Raivo Hallik, Riho Roon, Raul Rehe, Aivar Adamson ja Peeter Kivioja.

Meeste 35+ võrkpall oli kõige tasavägisem. Võidu noppis seekord korraldaja Narva. Võrukad said igati väärilise teise koha. Võistkond mängis koosseisus Ain Allas, Viljo Jõela, Janno Jõela, Margus Kodu, Indrek Ojasoo, Marko Mett ja Mart Müür.

Petangimängijad Ljudmilla Lüitsepp, Jaan Lüitsepp, Olga Säinas ja Ülle Rauk võitlesid välja kaheksanda koha. Kokku osales 16 võistkonda. See oli osavõtjaterohkeim spordiala.

Kaks osalejat, kaks medalit – selline oli sellel aastal meie panus kergejõustikus. Raul Rehe saavutas M55+ vanuseklassis väga tubli tulemusega odaviskes 41.41 ülekaaluka võidu. Naiste 60+ vanuseklassis saavutas Ülle Rauk kettaheites kolmanda koha.

Oli tore ja kordaläinud nädalavahetus. Täname Võru vallavalitsust, kes toetas võistkonna esinemist spordimängudel. Ilma selleta me hakkama ei saa. Tänan ka kõiki osalejaid ja loodan, et järgmisel aastal saame jälle tavapäraselt osaleda nii spordimängudel kui teistel võistlustel.

Ülle Rauk
Võru spordiveteranide koondis

Kuldselt pärjatud korvpallinaised. Vasakult: Tiina Kõva, Kristi Hiiesalu, Eneli Strandson ja Monika Palo. Foto: Kristi Hiiesalu erakogu

Toimus teine Võru valla õpilasmalev

Sel suvel korraldasime teist aastat järjest Võru valla õpilasmalevat, mis pakkus väljakutseid ja huvitavaid tegevusi nii valla noortele kui ka noorsootöötajatele, kes noortega koos tegevustes olid.

Malev leidis aset kahel nädalal. Esimesel nädala toimus päevane malev, mis oli mõeldud noortele, kes soovisid osaleda maleva tegevustes, aga ööseks jääda ei soovinud. Teine maleva nädal oli ööbimisega malev, kus päeval tehti tööd ja õhtusel ajal viidi läbi koolitusi ja vabaajategevusi Navi külaseltsi majas. Malevates osales kokku 40 Võru valla noort vanuses 12–16 elusaastat.

Maleva tööd viisid noored malevlased erinevatesse Võru valla piirkondadesse. Noored töötasid Orava laululava juures, Väimela tervisekeskuses, Puiga laululava juures, Kääpa noortekeskuses, Lasva rahvamajas, Vastseliina rahvamajas, Sõmerpalu teenuskeskuses ja Umbsaare jäätmejaamas. Vastseliina rahvamajas tegid näiteks noored ettevalmistusi akendevahetuseks ja puhastasid saali toole. Korrastati nii Otsa ja Sõmerpalu küla mänguväljakuid kui ka Parksepa laululava ümbrust.

Asutuste juhtide sõnul olid noored väga tublid. Kõik planeeritud tööd said tähtajaks tehtud. Kiideti ka juhendajaid, kes iga päev koos noortega tegevustes olid. Noorte ja noortejuhtide koostöös sujus kõik kenasti.

Maleva pärastlõunad olid sisustatud erinevate koolituste ja ühistegevustega. Enne tööle asumist läbisid noored tööohutuskoolituse ning näpunäiteid jagati rahatarkuse koolitusel. Samuti tutvuti noorsootöö erialaga VR-prillide töötoas. Vabaajategevustena toimusid SUP-lauaga sõitmine Lasva järvel, matkad Meegomäe ja Puiga piirkonnas ning Taevaskojas. Noored said mõõtu võtta laserlahingus ning panid oma meeskonnaoskused proovile aaretejahis ja mõrvamüsteeriumis.

Noored ise hindasid samuti maleva tegevusi ja kogemusi positiivselt.

Tagasisidena toodi välja, et tööd olid jõukohased ning malevad võiks olla pikema aja jooksul. Ööbimisega maleva puhul oli näha, et juba tööohutuskoolituse toimumise päeval said noored hästi tuttavaks ja nii kujunes terve nädal sõpradega vahvaks koosviibimiseks. Enamus noori soovitaks malevat kindlasti ka teistele noortele ning osaleks järgmises malevas ka ise.

2021. aasta Võru valla õpilasmaleva toetajateks olid haridus- ja noorteamet ning Võru vald.

Sirle Muiste-Männik
noorsootööspetsialist

Võru valla ööbimisega malev. Foto: Helje Võõras

Mari Mandel – aasta noorsootöötaja

Võrumaa arenduskeskus tunnustas 11. augustil Kääpal Võhandu puhekeskuses toimuvatel Võrumaa noorte suvepäevadel Võru maakonna noortevaldkonna tublimaid. Võru vallast pälvis tunnustuse Vastseliina noortekeskuse noorsootöötaja Mari Mandel, kes nimetati 2021. aasta noorsootöötajaks.

Mari Mandeli kohta on öeldud järgmist: "Ta on aktiivse eluhoiakuga ning ta pole sugugi rööprähkleja. Ta mõtleb läbi, mis on noortele päriselt oluline ning tegutseb alati õhinaga. Ta on koordineerinud erinevaid rahvusvahelisi projekte ning korraldanud üritusi noortemalevast nutikasvuhoone ehitamiseni. Ja selle kõige kõrvalt on tal jätkunud aega, et ennast järjepidevalt täiendada."

Võrumaa aasta noorsootöötaja Mari Mandel. Foto: Birgit Pettai

Kui kaua oled noorsootöötajana töötanud?

Noorsootöötajana olen töötanud Vastseliina noortekeskuses juba seitse aastat.

Millised on nende aastate jooksul eredaimad hetked selles valdkonnas sinu jaoks olnud?

Eredaid hetki on palju ja need on ikka noorte endi poolt tekitatud. Kõige südamelähedasem on olnud minu algusaastatel noorte korraldatud jõulupeod, kus noored Melany, Kaia, Kärol ja Mariann alustasid ettevalmistustega juba oktoobris. Otsiti sponsoreid, mis ka leiti. Imiteeriti tuntumaid telesaateid nagu "Rooside sõda" ning "Me armastame Eestit", kus poisid ei olnud mitte arad kehastama ennast antud saadete juhtkarakteriteks. Koos käidi vene piiri ääres kuuse otsingutel, et noortekeskuses ikka jõulude tunne oleks. Noorte endi initsiatiiv ning südamega töö on see, mis selle sündmuse eriti eredaks muutis.

Ettevõtlusnädal, mis toimus eelmisel aastal, oli samuti märkisväärne, sest see üritus näitas, kui nutikad ja geniaalsed on noored välja mõtlema tegevusi, mille kaudu on võimalik aidata teisi ning samas muuta ka enda päev põnevaks. On olnud ka teisi eredaid hetki, kuid kardan, et nii palju ruumi nende ülesse kirjutamiseks ilmselt ajalehes ei jätku.

Mis sulle noorsootöö juures kõige rohkem meeldib?

Mulle meeldib see, et selle tööga ei anna kunagi sattuda rutiini, iga päev on omapärane ning uute väljakutsetega. Meeldiv on ka see, et ainuüksi tegevuste loomise ning noorte toetamisega on võimalik luua inimestes positiivne muutus ning näha, kui kaugele on võimalik noorel jõuda lihtsalt tema jaoks olemas olles.

Kas noorsootöö on Võru vallas ja maakonnas hästi korraldatud? Kas on midagi, mis võiks teisiti olla?

Ma usun, et Võru vald ja maakond paistavad Eestis eriti hästi silma just koostööga, mida teevad omavahel erinevad noortekeskused. Me saame kokku kord kuus nii Võru valla noorsootöötajatega kui ka maakonna omadega. Me oleme üksteisega põimitud, tänu millele suudame koos ellu viia põnevaid algatusi, nagu malevad, suvepäevad, laagrid ja festivalid. Tänu ühtesulanud meeskonnale ei jaota me ka noori sinu ja minu noorteks, vaid nad on meie noored. Julgen väita, et Võru valla ja maakonna noortel on võimalusi enda unistusi ellu viia igas piirkonnas sama kvaliteetselt ja seda kõike tänu ühisele koostööle nii vallakui ka maakonnasiseselt. Vald on loonud noortele Võru valla omaalgatusfondi, kus on võimalik saada esimene projektikogemus ning ellu viia midagi imelist teistele noortele. Samuti on valmimas ka uus noortekeskus Parkseppa. On uhke öelda, et Võrumaal on palju noortekeskusi, kus tehakse kvaliteetset noorsootööd. Miinuseks ehk tooksin noorsootöötajate sageda vahetuse, mistõttu on vaja tihti uuesti luua nii noortel kui ka noorsootöötajatel uusi usaldusning koostöösuhteid.

Mida antud tunnustus sinu jaoks tähendab?

Ma olen ülimalt tänulik kolleegidele ning noortele, kes on märganud mind. Mainimata ei saa jätta, et ma ei oleks saanud seda tunnustust, kui ei oleks olemas nii vapustavaid, südamlikke ning oma töö suhtes kirglikke Võru valla ning maakonna noorsootöötajaid ning noori, kes võimaldavad mul seda tööd teha.

Ma naljatasin Võrumaa noorte suvepäevadel, et kui oleks võimalik see tunnustus tükikesteks jagada, siis selle saaks iga noor ning noorsootöötaja, sest see tunnustus tuli tänu koostööle ning ühisele vaevale meie maakonna kõigi noorte ning noorsootöötajate poolt. Ei tasu unustada, et Võru maakonnas on seda tiitlit väärt iga noorsootöötaja!

Sel aastal korraldasid Võrumaa noorte suvepäevi Võru vald ja Võru linn. Suvepäevadel osales kokku 80 noort vanuses 13-18 eluaastat igast Võrumaa omavalitusest.

küsis Birgit Pettai
avalike suhete spetsialist

Kultuuri- ja noorsootööd hakkas Puiga, Kose ja Meegomäe piirkonnas korraldama Koit Roots

Augusti keskpaigas alustas Puiga rahvamaja kultuuri- ja noorsootööjuhina tööd Koit Roots, kes asendab ajutiselt äraolevat töötajat Kirsika Kikkast.

Lasval sündinud ja praegu Parksepas elav 24-aastane Koit Roots on varasemalt teinud koostööd nii Kääpa noortekeskuse, Kose noortetoa kui ka Parksepa noortekeskusega. 2017. aastal, mil Kääpal toimusid Võrumaa noorte suvepäevad, tegi Koit Roots vabatahtlikuna korraldusmeeskonnas kaasa. Töö vabatahtlikuna noorsootöös viis teda õppima Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemiasse kogukonnahariduse ja huvitegevuse erialale. Sel õppeaastal alustas ta seal teise kursuse tudengina. Esimese kursuse jooksul praktiseeris ta õpitut Rõuge noorsootöö keskuses, töötades seal noorsootöötajana.

Koit Roots on põhiharidust omandanud Pikakannu ja Kääpa põhikoolides ning enne Viljandi kultuuriakadeemiat vahepeal jõudnud ka Võrumaa kutsehariduskeskuses tisleri ametit õppida. Noorsootöö juurde jõudis Roots vabatahtlikuna omasõnul tuttavate kaudu. „Mulle hakkas see meeldima ja tahtsin anda noortele seda, millest ise kunagi ilma jäin. Nüüd on neid võimalusi nii palju, mida pakkuda," ütles ta. Ta toob välja näiteks kaasaegseid ajaveetmise võimalusi, sportimist, huviringe ja ka reisimist. „Noorte jaoks on praegu nii palju häid võimalusi tasuta reisimiseks – igasugused noortevahetused ja välisprojektid," ütles Roots, kes soovib noori kaasata ja neid projekte tutvustada. Ka on tema sõnul oluline, et noored julgeksid oma arvamust avaldada ja kaasa rääkida, et elutingimusi parandada ja anda neile turvaline keskkond. „Mulle meeldib ka endale kaasa rääkida paljudes asjades, mis mind kõnetavad. Alati püüan avaldada oma arvamust. Eelmisel omavalitsuse volikogu valimisel kandideerisin ka valimistel," rääkis Koit Roots. Vabal ajal meeldib talle sporti teha: jalgrattaga sõita ja jalgpalli mängida. Lisaks sellele on ta mitu aastat kaasa teinud ka Puiga näiteringis. „Tänu näiteringile ja tööle vabatahtlikuna Kose noortetoas, on see piirkond minu jaoks juba natuke tuttavam," ütles Roots.

Motivatsiooni ja mõtteid, mida uuel ametikohal tegema hakata, tal omasõnul on. Seejuures on aga tema suurimaks väljakutseks see, kuidas kogukonda kaasata. Koit Roots soovib, et tulevikus oleks Kose noortetuba populaarsem ja noored oleksid rohkem teadlikumad sellest, mis seal toimub. „Soovin, et noored käiksid noortekeskuses, teaksid seal toimuvast ja võtaksid osa pakutavatest tegevustest. See kõik on noori kaasates noorte heaks," ütles ta.

„Ideaalne tegutsemine kultuurivaldkonnas on minu jaoks piirkonnas see, et seal toimuks sündmusi kord kuus või mõni kord aastaski," ütles uus Puiga rahvamaja kultuuri- ja noorsootööjuht Koit Roots. Ta plaanib korraldada nii suuremaid üritusi, mida külarahvas ootab või soovib kui ka kohviõhtuid kohalikele.

Puiga rahvamaja kultuuri- ja noorsootööjuht Koit Roots. Foto: Birgit Pettai

Birgit Pettai
avalike suhete spetsialist

Kapera koolimaja avas uksed meenutajatele

Kapera koolimajas olid 14. augustil uksed avatud kõigile, et tähistada 30 aasta möödumist Kapera kooli taasavamisest. Kapera kandi ühingul täitus 15. tegevusaasta ja kevadel sai 32 aastat talgutest, millega alustati Kaperas koolimaja ja selle ümbruse kordategemist. Päev oli sisustatud mitmesuguste tegevustega: kätt sai harjutada töötubades Angela ja Helju juhendamisel, lastele oli avatud lõbustuspark ning pakuti kohvi ja pannkooke. Lisaks sai tutvuda koduloolisteni näitustega koos tutvustusega. Uued näitused olid Johannes Kerdist ja Kapera algkoolist aastatel 1991-1998 ning kodukoha looduspiltidest. Imetleda sai kohaliku kunstniku Ave Maria Kauri maale.

Tiiu Pihla
Vana-Vastseliina
haruraamatukoguhoidja

Kapera koolimaja. Foto: Erakogu

Tänavu korraldati kolmandat korda üritusesarja „5 võru valla päeva“

Üritusesarja „5 Võru valla päeva“ eesmärgiks on tutvustada ja tutvuda Võru valla eripiirkonna tegemistega. Kui varasemalt on käidud tutvumas turismiobjektidega, siis käesoleval aastal oli võetud eesmärgiks tutvuda väikeettevõtlusega. Uuendusena nende päevade raames said osalejad sel aastal võtta osa murumängude ja mälumängu viievõistlusest.

Üritusesarjaga alustas Vastseliina piirkond, kus kõige enam huvilisi oli Kaja Murde lilleaias ja tomatisortide tutvustamisel. Murumängude sarja esimene ala oli paarissõit suuskadel.

Kaks ühes üritus toimus Pühajõe piirkonnas, kus oli ühendatud avatud talude päev ja Pühajõe piirkonna avatud väravad. Päev lõppes Järvere külaplatsil meeleoluka kontserdi ja murumängu teise etapiga, kus selgitati välja parim saapaviskaja.

Orava piirkonnas pakuti meelahutust lauluväljakul, kus oma tegevusi tutvustasid kohalikud ettevõtjad ning toimus murumängu kolmas etapp villa viskamises.

Võru valda jääb ka üks saar – Roosisaar. Võru kandi endises Võru valla piirkonnas tutvusime Meegomäe ja Roosisaare piirkonnaga, proovisime, kuidas on SUP-lauaga veepeal olla ning osaleti Juba külas kotijooksu murumängus.

Viie päeva aktiivsed osalejad. Vasakult: Ene ja Teemar Säinast, Vahur Loosaar, Silvi Linder, Liina Loosaar ning Aili ja Kalev Nahksepp. Foto: Birgit Pettai

Üritustesarja lõpetas Lasva piirkonna päev, kus olid avatud kodukohvikud. Lasva rahvamaja juhataja Sirje Kuuseorg oli selleks puhuks koostanud interaktiivse kaardi, et külastajad kohvikud nii Lasva külas kui ka selle ümbruses üles leiaksid.

Lasva rahvamajas olid üleval erinevad näitused ning suurt huvi pakkusid kogukonnaliikmete hobid. Näha sai nii tasse kui vanu postkaarte ja mänguasju. Sarja viimase murumängu Kääpa külas lõpetas naela pakku löömine, mis on ka ühtlasi kinnituseks, et piirkonnapäevad on lõppenud ning punkt pandud.

Üritustesarja jooksul korraldati ka minimälumänge, mis toimusid igas piirkonnas. Mälumängu eesmärk oli tutvustada Võru valla piirkondi huvitavate küsimuste kaudu. Mälumänguturniiri võitis Vahur Loosaar Orava piirkonnast. Tema võttis osa mälumängu kõikidest etappidest. Loosiauhind läks Kadri Kirscenbergile Pühajõe piirkonnast. Võitjatega võetakse ühendust.

Täname abilisi, kes aitasid neid sisutihedaid päevi korraldada, fotograafi, kes need päevad ka jäädvustas ning suurim tänu neile vapratele, kes osalesid kõikidel päevadel: Ene ja Teemar Säinast, Liina ja Vahur Loosaar ning Aili ja Kalev Nahksepp.

Maarika Rosenberg
kultuurispetsialist

Puiga külapäeva korraldati 15. korda

7. augustil leidis aset 15. Puiga külapäev. Kogukonnasündmuse toimumisele aitasid kaasa külapäeva algataja ja Võru vallavolikogu esindaja Meelis Koppel, Puiga küla heakorra eestseisja Anneli Rannula, spordiaktiivgrupi juht Sander Liiva ja kohalikud naised Naiskodukaitsest.

Puiga külapäev on kogukonna jaoks väga olulise tähtsusega sündmus, kust võtavad osa külaelanikud pere- ja sõpruskondadega. Sel aastal oli lasteala, teadusteatrietendus ja Vabadussport kiikinguga. Esinesid rahvamajas tegustevad taidlusringid: Silja Ossi juhendamisel linetantsuring ja memmede rühm Hõbedane ning kandleduo Kaja Murde ja Heli Laaniste.

Puiga külapäev Puiga laululaval. Foto: Gertu Viiask

Aitäh esinejatele ja korraldusmeeskonnale!

Gertu Viiask
Puiga külapäeva korraldaja

Lasva sõprade seltsi kokkuvõte Lasva piirkonnapäevast

Lasva sõprade selts panustas Lasva piirkonnapäeva kahel moel. Kõigepealt pandi rahvamajja üles kaks näitust. Tänavu möödub 460 aastat Lasva küla esmamainimisest, 160 aastat Lasva surnuaia loomisest ja 140 aastat Pindi kiriku pühitsemisest. Lisaks sellele sai Lasva raamatukogu 110 aastat vanaks. Meie kokkupandud fotonäitus kajastas kõiki neid objekte küll oluliselt hilisemast ajast, aga ajalugu saab alguse juba eilsest päevast. Isegi paarikümne aasta tagused fotod kutsusid vaatajates esile omi mälestuspilte. Ka teine näitus tekitas nostalgiat ja pani inimesi sorima oma mälus: „Ka minul olid taolised asjad, aga kus need küll olla võiks?“ Seega kutsume jätkuvalt üles tuulutama oma sahtleid ja kappe, et leida üles oma nooruspõlve kogud. Kuus inimest olid välja toonud valiku oma hobikogudest, mis sisaldasid kalendreid ja postkaarte, ümbriku- ja kleeppilte, kruuse, pastakaid ja mänguasju. Tänaseks on näitus suletud.

Näitusel olnud kogud. Foto: Piret Kahre

Teiseks oluliseks osaks olid kodukohvikud, mille idee sai alguse neli aastat tagasi mõttetalgutelt ja mis on hea hoo sisse saanud. Tänavu pani ennast algselt kirja 15 soovijat, piiranguid arvestades avas oma uksed kümme kohvikut – viis neist võtsid külalisi vastu kahel päeval.

Tagasiside perenaistelt oli valdavalt positiivne. Külastajaid oli eelmise aastaga võrreldes küll vähem, aga sellega oli arvestatud ja kogu kaup sai otsa. Külastajate seas oli mitmeid vanu tuttavaid ning lisaks vene ja inglise keelele kuuldi isegi prantsuse keelt.

Tänasime oma kohvikupidajaid 20. augustil kohvipäeva tänüritusega. Kõigepealt said kõik kohvikud mälestuseks ühe ajaloolise raamatu Lasva kohta. Barista Kaisa rääkis pisut kohvi ajaloost ning tutvustas gurmeekohvi valmistamise telgitaguseid. Ise tegime kohvi viiel erineval kodusel moel ja soovijad said läbi teha ka pimetesti. Kohvikud olid kaasa toonud oma populaarset toodangut ja nii sai pandud tore punkt Lasva piirkonna selleaastasele päevale!

Kohtumiseni aasta pärast!

Marianne Hermann

KIRIKUTE TEATED

EELK Pindi koguduse teated

12. septembril kell 10.00 jumalateenistus Pindi kirikus
19. septembril kell 10.00 armulauaga jumalateenistus Pindi kirikus
26. septembril kell 10.00 Pindi kiriku 140. pühitsemise aastapäeva armulauaga jumalateenistus
29. septembril kell 18.00 peaingel Miikaeli ja kõikide inglite püha ehk mihklipäeva armulauaga jumalateenistus Pindi kirikus
3. oktoobril kell 10.00 armulauaga jumalateenistus Pindi kirikus
10. oktoobril kell 10.00 lõikustänupüha armulauaga jumalateenistus Pindi kirikus
17. oktoobril kell 10.00 armulauaga jumalateenistus Pindi kirikus
Täpsem info: EELK Pindi koguduse õpetaja Argo Olesk e-posti aadressil pindi@eelk.ee või tel 503 0676.

EELK Vastseliina Katariina koguduse teated

12. **septembril kell 12.00** armulauaga jumalateenistus Vastseliina Katariina kirikus
kell 14.00 armulauaga jumalateenistus Orava kultuurimajas
19. septembril kell 12.00 armulauaga jumalateenistus Vastseliina kirikus
kell 14.00 armulauaga jumalateenistus Misso kirikus
26. septembril kell 12.00 armulauaga jumalateenistus Vastseliina kirikus
kell 14.00 armuluaga jumalateenistus Orava kultuurimajas
29. septembril kell 17.00 mihklipäeva muusikaline õhtupalvus Vastseliina kirikus
Muusikalist meeleolu loovad Kristin Müürsepp (Klassikatähe 2018 finalist) flöödil, meeskoor Forestalia, dirigendid Alo Ritsing ja Made Ritsing.
3. oktoobril kell 12.00 armulauaga jumalateenistus Vastseliina kirikus
kell 14.00 armulauaga jumalateenistus Misso kirikus
10. oktoobril kell 12.00 lõikustänupüha armulauaga jumalateenistus Vastseliina kirikus
kell 14.00 armulauaga jumalateenistus Orava kultuurimajas
17. oktoobril kell 12.00 armulauaga jumalateenistus Vastseliina kirikus
kell 14.00 armulauaga jumalateenistus Misso kirikus
Täpsem info: koguduse hooldajaõpetaja Argo Olesk tel 503 0676 või e-posti aadressil vastseliina@eelk.ee.

EELK Urvaste koguduse teated

12. septembril vanavanemate päev
kell 11.00 60. leerimälestuspäev Urvaste kirikus
kell 14.00 ristimispüha Heimtali kirikus. Palume eelnevalt õpetajaga ühendust võtta!
19. septembril kell 11.00 "Jeesus annab elu" Urvaste kirikus
26. septembril kell 11.00 "Kristlase vabadus" Urvaste kirikus
29. septembril peaingel Miikaeli ja kõikide inglite püha ehk mihklipäev
kell 9.30 palvus Urvaste kirikus
3. oktoobril kell 11.00 "Suurim käsk" Urvaste kirikus
10. oktoobril lõikustänupüha
kell 11.00 Urvaste kirikus
kell 14.00 Heimtali kirikus
17. oktoobril kell 11.00 "Jeesuse saadikud" Urvaste kirikus
Täpsem info: EELK Urvaste koguduse õpetaja Üllar Salumets e-posti aadressil ullar.salumets@eelk.ee või tel 511 8271. Heimtali kirikuvanem Vaido Ermel tel 5340 0431.

VÕRU VALLA KULTUURIKALENDER

SEPTEMBER

11.09 kell 12.00	Navi kolmas ajaloopäev Navi seltsimajas
12.09 kell 10.30	unustatud ja ununevaid manalaid ja matusekombeid tutvustav retk Vastseliinas
12.09 kell 14.00	Sulbi külateatri etendus "Kõik müügiks!" Lasva veetorn-galerii ees
16.09 kell 19.00	film "Vee peal" Vastseliina rahvamaja kinos
18.09 kell 13.00	kümnes Kütioru maastikujooks
18.09	koristustalgud Pindi kalmistu ümbruses
16.09 kell 19.00	film "Vee peal" Vastseliina rahvamaja kinos
25.09 kell 10.00	Sulbi mihklilaat Sulbi külas
29.09 kell 15.00	2021. aasta jaanuarist kuni juulini sündinud Võru valla laste lusikapidu Võru Kandles

OKTOOBER

01.10 kell 19.00	sügispidu Kungla seltsimajas
05.10 kell 19.00	kontsert Vastseliina rahvamajas, esinevad Heigo Rosin marimbal ja löökpillidel ning Indrek Vau trompetil
26.10 kell 18.00	Age Juurikase klaverikontsert Vastseliina rahvamajas

NÄITUSED

- Võru vallamajas on avatud Ago Ruusi fotonäitus "Südamekujuline järv"
- Parksepa alevikus asuvas Võru vallaraamatukogus on üleval näitus "Tallinna 19. sajandi gravüüridel"

Palume jooksvalt jälgida Terviseameti nõuandeid ning infot ürituste toimumise või ärajätmise kohta!

Augustis registreeriti Võru vallas 10 sündi

5 tüdrukut

NETE, VEERA, KIRKE ELISE, TEELE, IIRIS

5 poissi

LUKAS, EERIK, OTTO, HANNES, KRIS

Palju õnne uutele vallakodanikele!

European Heritage Days
Euroopa muinsuskaitsepäevad

UNUSTATUD NING UNUNEVAD MANALAD JA MATUSEKOMBED

Retk tutvustamaks Vastseliina aleviku lähikonda jäävaid eri ajastutega seotuid kalmistuid ja matmispaiku.

12. septembril algusega 10.30 Kohtume Vastseliina kalmistu ees!

Et ei ununeks vanavanemate päev, on oodatud kuulama ja teadmisi jagama kõik põlvkonnad.

Info tel 5343 4999 Tiina Pettai

Avaldame kaastunnet augustis lahkunute lähedastele!

Kalju Koreinik
14.02.1948-01.08.2021

Tarmo Toom
22.07.1958-02.08.2021

Asta Luik
07.03.1937-03.08.2021

Liidia Juhkam
05.07.1932-05.08.2021

Tiina Pommer
21.10.1965-08.08.2021

Ervin Kala
13.01.1953-08.08.2021

Ander Hallik
19.10.1981-14.08.2021

Helle-Mall Kokaselts
01.08.1934-17.08.2021

Aavo Udras
25.05.1946-18.08.2021

Ülari Feodorov
26.10.1960-21.08.2021

Peedu Raudvassar
26.02.1953-22.08.2021

Eha Nool
11.11.1927-24.08.2021

Soovime helgeid päevi ja erksat vaimu septembrikuu eakatele sünnipäevalastele!

70
JURI SVISTUNOV
EVE GROSSBERG
JAAK KARU
HELE IVASK
HELGI LAUGAMÕTS
ASTA KASKA
TÕNU PUURA
ASTI PIHKANEN

75
TARMO TREIAL
LEILI SAARNA
AILI-REET PAADIK
REIN KOHA
AITA KÄNGSEPP
ALFINA HORN
VIIVE TOMSON
ELVI PALM

80
ANNE-MARIE RAAMAT
VILMI KÄHR
ILMAR MAASK
MAEVE ALLIKSOO

85
TEA KALKUN
OLGA OTSATALU
HEINO PUUTKA

90
JUHO LILLEMÄGI
ROZA BAŽENOVA
ROZA METS
ASTA HIRV

91
HELJU TŠVALKO
ERICH SEIM
JAAN SULG
MEIDA REMMELGA
STEPAN MÜÜRSEPP

92
VIRVE NIKOLAJEVA

95
LINDA TEPPO
LEONID ROSIN

97
MIRALDA HELSTEIN

Kui Te ei soovi oma nime õnnitluste rubriigis näha, siis kontakteeruge registripidajaga tel 782 1576.

VANA PILT JUTUSTAB: Karl Puusepp ja Loosi rahvaraamatukogu selts

Koolmeister Karl Puusepa pere: esiplaanil Karl Puusepp, põlvel noorim poeg Enno, tagareas abikaasa Emilie „Emmi“, vanem poeg Ülo ja tütar Heli. Foto: Erakogu

Tänavu möödus sada aastat Loosi rahvaraamatukogu seltsi asutamisest. 1921. aastal avatud Loosi rahvaraamatukogu on üks vanemaid Võrumaal.

Rahvaraamatukogu seltsidel oli aastakümnete vältel Eestis suur osa. Koolijärgse hariduse edendamine ja rahva vaimu arendamine sai seltside tähtsaimaks ülesandeks. Raamatukoguseltside sisuline töö sarnanes suuresti haridusseltside tööga.

Loosi rahvaraamatukogu seltsi põhikiri kinnitati 14. juunil 1921. Seltsi põhikirjalise tegevuse põhiosa moodustas raamatukogu pidamine, kuid seltsi liikmed käisid koos ka laulmas ja näitemängu harrastamas. Lisaks korraldati ka tantsukursuseid. Seltsitöö eestvedajaks Loosis oli noor ja aktiivne koolmeister Karl Puusepp, kes 1912. aastal, peale Võru linnakooli lõpetamist, valiti Loosi algkooli juhatajaks. Ta oli ka kauaaegne seltsi juhatuse esimees.

Seltsi asutamise 15. aastapäeva tähistati 1936. aasta suvel pidulikult Loosi rahvamajas. Sel puhul kirjutas maakonnaleht Elu järgmist: „*Pühapäeval, 14. juunil saab 15. aastaseks Loosi Raamatukogu Selts. Päeva puhul korraldatakse õhtul pidu, mille kavas on kõne Loosi Raamatukogu Seltsi abiesimehelt Meinhard Aleksalt, ülevaate seltsi tegevusest teeb esimees Karl Puusepp. Järgneb näidend „Elu teeb uperpalli“. Loosi Raamatukogu Selts on ümbruskonnas leidnud poolehoiu ja jaganud laenuraamatutena kohapealsele rahvale oma 15 a tegevuse jooksul rohkesti vaimutoitu.*“

Loosi rahvaraamatukogu seltsi juhatusse kuulusid tollal Loosi algkooli juhataja Karl Puusepp – esimees, Tabina algkooli juhataja Meinhard Aleksa (hilisema nimega Enn Tuuling) – abiesimees, Erich Sõnna – kassapidaja, Arnold Tamberg – kassapidaja abi ja Loosi algkooli õpetaja Marta Suvi (Potter) – sekretär.

Raamatukoguhoidjaks oli Loosi algkooli õpetaja Lilli Tõra (hilisema nimega Soonets), kelle koolimajas asuvas korteris laenuraamatud asusidki. Vana koolimaja oli jäänud kitsaks ja raamatukogule oma ruume ei jätkunud.

Paar rida lõpetuseks Karl Puusepast (1893-1969). Ta oli sündinud Loosi vallas ja saanud alghariduse siinsetes koolides ning Võru linnakoolis. 1912. aastal alustas Puusepp kodukohas koolmeistri ametis ja pidas seda kuni 1949. aastani – ühtekokku 37 aastat. Ta osales aktiivselt kohalikus seltsielus ja kuulus mitmete seltside juhatustesse. Kõige selle kõrval lõi ta kooli ligidale Ortuma külla eeskujuliku talupidamise. Kohalike seas kutsuti teda hellitavalt ümbruskonna vaimseks isaks. Teda usuti, temale järgneti – ta oli autoriteediks nii lastele kui nende vanematele.

25. augusti pärastlõunal, vaatamata ootamatule külmalainele, oli Loosi mõisapargis palju sagimist – tähistati saja aasta möödumist Loosi rahvaraamatukogu asutamisest. Pidupäevatordi lõikas lahti praegune Loosi haruraamatukoguhoidja Siiri Mägi. Foto: Ago Ruus

Ago Ruus
rubriigi toimetaja
agoruus@gmail.com
505 6691

Võru Vallavalitsusest: vallamaja asub aadressil Võrumõisa tee 4a, 65605 Võru linn. Üldtelefon: 785 1242. E-post: vald@voruvald.ee. Koduleht: www.voruvald.ee.
Võru Valla Teatajat koostab, toimetab ja küljendab Võru vallavalitsuse avalike suhete spetsialist Birgit Pettai, tel 5309 9116. Leht ilmub 11 korda aastas, igal kuul, välja arvatud juulis. Järgmine leht saabub postkasti oktoobrikuus. **Artikleid järgmisesse lehte ootame 20. septembriks** e-posti aadressile birgit@voruvald.ee.
Tiraaž: 4200 eksemplari. Trükk: Printall AS, Tallinn. Kohaletoimetamine: Omniva.
Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada!
Uudistega püsivalt kursis olemiseks jälgi meid:
@voruvald Võru vald